

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési ár:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és Unneppnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, szerda, november 16-án.

316. szám.

A kaszinó.

Mikor gróf Széchenyi István a kaszinót alapította, ezt így indokolta: „Az embernek jól esik, hogy az otthonán kívül is legyen egy hely, ahol egy kis karmát csaphasson egy pohár vízzel.”

Lehet, hogy Széchenyi már ekkor is gondolt arra, hogy a kaszinó idővel több is lehet, de arra semmiesetre se gondolt, hogy rendes, alkotmányos időben innen jöhessenek a veszélyek a magyar parlamentárizmusra. Hogy itt legyen felállítva a boszorkánykonyha s különböző tepsikben és görebekben itt készüljenek a mindenféle koktumok, melyekkel meg lehessen mérgezni a magyar közéletet, melylyel még mindig a hagyományos középosztály bibelődik, nem kisebb bajok közt, mint hajdanában, mert a két angyal-leányt, aki képeinken az országczimert örzi kibontott szárnyaival, kétoldalt, innen is, onnan is molesztálják; a kaszinó flirtel az egyikkel, a demagógia legyeskedik a tulsóval — s a czimer néhanapján veszélyben forog emiatt.

Hát igen, ki kell mondani, hogy egy évtized óta amennyi veszély csak jött a parlamentárizmusra, az mind valamely kisebb-nagyobb nexusban volt a kaszinóval. A mozgó gépezet rugója főbnyire itt volt s bár a kéz ritkán látszott, de a szálak majd mindig ide vezettek s a kezek körrajzait is látni vélték a mélyebb megfigyelők.

Innen szították láthatatlan hatalmak a véderő-vitát, innen táplálkozott a harez a nemzet többségének akarata ellen az egyházpolitikai időkben és hihetőleg innen indul nem egy „szelid nyomás” most is a helyzet súlyosbítására és a bajok öregbítésére. Innen indultak ki némely complotok; e sima parkettes szobák valamelyikében, talán épen a Széchenyi István arcképe alatt szövődtek a hálók és a filigrán török, melyekben a nemzeti akarat letétéményeseinek el kelle bukniok.

Nem értjük természetesen ez alatt az ugynevezett hivatalos kaszinót, mely csinálja a maga dolgait, amint azokat csinálni kell az országnak e legtekintélyesebb társaskörében. Semmit se lehetne szemére hányni ama kiváló gentlemaneknek, kik e kaszinó zömét képezik s kik komolyan megértik, mi a feladata és meddig mehet a kaszinó. Kit is akar-nánk felelősségre vonni? Hiszen az ország legjobbjai a tagok. És ha valaki kisebb társadalmi rétegből miniszterré lesz, két dologról kezd a legelsőbbben álmodni: az egyik a belső titkos tanácsosság, a másik a kaszinói tagság. A kaszinó vezetésében nem lehet semmi hibát találni. Végre is ki lehet felelős

egy nagy testület minden tagjáért, hogy a sportok közül ne a politika sportját üzze azzal a nagyuri non chalance-szal és szeszélylyel, mely a sportsmanek szokása? Még kevésbé lehetne gáncsolni a kaszinót azon varázsáért, hogy mihelyt valaki annyira vitte, hogy fiakkeren jár és ezüst karpereczet viselhet a manchettája alatt, a kaszinóba vágyik. Ez csak díszére válik ama gentlemanek összeségének, kik ilyen delejes hatást bírnak gyakorolni mindenekre.

E szinte csodálatos tekintélynek oka, mely kihat a nagy közönségre, a lateinerekre és a demokratásdíj játszó sajtóra is, két dologban keresendő.

Az egyik az az emlék, hogy Széchenyi alapította és az a serleg, melynek kiürítésénél egy hazafias beszédben minden évben leöblítik a Széchenyi iránytól való eltántorodás vétkeit.

A másik ok, hogy a mi főrendiházunk egy nagy, méltóságteljes nulla, amelyik nem képvisel egyebet, mint az emberi életkor magasságának dékadenciáját, amelyiknek nincs véleménye és hangulata, csak köhögése.

Innen van azán, hogy a közönség és a fürkésző sajtó, mely minden egyes kérdésnél, mely a képviselőházat foglalkoztatja, keresi a külső faktorok véleményét is, a vidék felé fordul, a nép akarata és hangulata után puhatolózva és a kaszinóra veti szemét, a főrendiház helyett, ha az arisztokrácia nézeteivel és törekvéseivel akar megismerkedni. Gyakran megnyilatkozik a komoly politikusok kíváncsisága is az idegizgató politikai kérdéseknél:

— Mit szól ehhez a kaszinó?

S a fürge sajtó, még a legdemokratább is, siet közölni a legegyszerűbb megjegyzést is, amit egy-egy gróf vagy báró billiárdozás közben elhullátgat ítéletképen a legnagyobb és legkompliktább közdolgok felett. Mint nagyjelentőségű röp-ige száll végig az országon egy maró, sokszor igazságtalan megjegyzés. Nem is talál, de mégis fontos. Oh, hogyne! Hiszen a kaszinóban mondták.

Ha megfelelő főrendiházunk volna, politikai tartalommal bíró testület, amely az eleven politikai életet reprezentálja valamely alakban vagy formában, — talán szintén egy külön klubban — senkinek sem jutna eszébe másutt keresni az arisztokrata társadalom hangulatát. Mert, hogy az arisztokráciának véleménye nagy súlylyal essék latba, ennek kétségkívül megvan a jogosultsága. Csak az a ferde, hogy ez a súly átszármazott illetéktelen helyre, a kaszinóba, ahol nem a hivatottak gyakorolják, hanem azok, akik épen olyan kapitalis juxnak tartják a parlament működését összezavarni, mint

az operai balletbe becsempészni egy kis friss vizsályt a mamzellek és az intendáns közé.

De a főrendiház nem lehet másforma, mint amilyen, a főrendiházat nem lehet hibáztatni, ha ami őt illetné másüvé-wándorolt, hanem hibáztatni lehet a sajtót, mely évtizedeken át mesterségesen növelte a kaszinó erejét a közönség szemében.

Egy pár év előtt azon tündöttek a szabadelvű klubban, hogy miért olyan elégedetlen Samassa a mai politikával; — gyakorta tett abban az időben ki-rohanásokat a szabadelvű irány ellen.

„Hogy miért olyan elégedetlen Samassa? — mondá akkor egy nagy államférfiu. — Mert nagy szenzációt csinálnak a beszédjei. Hogy miért csinálnak olyan nagy szenzációt? Mert a lapok közlik őket s vezérczikkeznek róluk. S miért közlik őket a lapok? Mert a lapok nem gondolkoznak előre. Mivel hogy ha a lapok előre gondolkoznának, nem közölnék a Samassa beszédeit és nem írának róluk cikkeket, a beszédek nem jutnának el a közönséghez, következésképp nem csinálnának szenzációt, sőt Samassa nem is tartana akkor beszédeket és ha beszédeket nem tartana Samassa, nem is volna elégedetlen a mai politikával.”

Ah, a lapok! Ezek a kis virgoncz ördögök, kik mindenáron sietnek mindent kilocsogni, amit hallottak, igen sokszor csinálnak, kavicsot kavicsra rakva, olyan falakat, — amik őket is fészélyezik s egy napon tündödvé kérdik: Mitől lett ez olyan magas és olyan erős?

— Hát épen ti általatok!

Mindezekből pedig könnyű kihámozni a tanulságot kinék-kinek.

A főrendiháznak, melyre ráférne az élvevényben lüktető politikai élet.

A sajtónak, mely közlékenységi és értesülési liczítálásában nem lát tovább a hólnapnál. Mindig csak hólnap, mi lesz hólnap. Hogy mi lesz hólnapután, a mi sajtónk arra nem gondol.

És végül magának a kaszinónak is ki kell vennie azt tanulságot, hogy a nagy nimbus, melyet élvez nagy kötelességekkel jár. S hogy a vezetés ha nem számolhat is be az egyesek tetteiért, mégis felelős a levegőért, amely egy ilyen hatalmas testületet átjár. És számolnia kell annak a nagy férfunak intenczióival, aki alkotta, akinek az árnyéka egyszer csak megjelenik itt s egy hideg siri leheléttel elfújja a „nemzeti” jelzőt a büszke palota nevéből, melynek házi füstje külön, magasan szál külön felhőbe és össze nem olvad a többi alacsonyabb kémények barátságos füstjével.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtti ülése lesz.

Pulszky Ágost összeférhetlensége. A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága hétfőn délután kezdi tárgyalni Pulszky Ágost összeférhetlenségi ügyét. Az ülésre Apáthy Péter elnök meghívja a bejelentő Polónyi Gézárt is, hogy bizonyítékait terjeszse elő.

A borhamisítások. Bolgár Ferencz a képviselőház szerdai ülésében meginterpellálja a kormányt a borhamisítások ismeretes ügyében.

A zárószámadások. A képviselőház számadási bizottsága ma délután ülést tartott s a belügyi tárcza és a kisebb költségvetési fejezetek múlt évi zárószámadásait tárgyalta. Valamennyit kifogás nélkül helybenhagyták és a felmentvények megadását javasolták. A bizottság ezzel az összes zárószámadások tárgyalását befejezte.

Az obstrukció ellen. Magyar-Óvárról táviratozzák: Mosonmegye mai napon tartott igen népes törvényhatósági közgyűlése elhatározta, hogy az obstrukció ellen a képviselőházhoz feliratot intéz és a többi törvényhatósághoz is átír ebben az ügyben. Együttal, elenyésző kisebbséggel szemben, a kormánynak hazafias magatartásáért teljes bizalmát fejezte ki.

Veszprémből táviratozza tudósítónk: Az obstrukció ellen ma tartotta a vármegye rendkívüli közgyűlést óriási érdeklődés mellett. Fenyvessy Ferencz főispán megnyitotta a gyűlést, aztán Koller Sándor főjegyző előterjesztette az állandó választmány határozati javaslatát, mely az obstrukciót élesen elítéli. A közgyűlés százhárom szóval négy ellen viharos éljenzéssel elfogadta a javaslatot. Fenyvessy főispán végül kijelentette az ellenzéki felfogással szemben, hogy a határozatot nem lehet a képviselőknek szóló utasításnak venni, mert ily utasítás ma már nem adható. A közgyűlés folyamán a miniszterelnök és a kormány említésekor tüntető éljenzés tört ki. A feliratot a vármegye már holnap elküldi az országgyűléshez.

Mottós párbajok.

(Az országgyűlésből)

A lovagias ügyek, melyek hozzátartoznak az obstrukcióhoz, mint a pont az „i” betűhöz, az idén mottóval jelentkeztek. Az első párbajnak az volt a mottója: „Igy beszél egy ur!” — a második párbajé pedig — „Igy beszél egy ur, aki dolgozik!”

Betörő-palánták.

Sovány, sápadt arcú, közpolgári asszony áll a rendőrkapitány asztala elé:

— A fiamra volna panaszom...

— Már megint?

— Már megint — sóhajt az asszony. —

Maradt még két szép tajtékpipa az uram után, ezüst kupakkal, hát azt ellopta az éjjel. Még is szökött vele.

— Hát jól van — mondja a panaszra a kapitány. — A pipák még ma megkerülnek, mert azok már bizonyosan valamelyik zálogházban vannak. De a gyereket ne is várja addig, amíg a pénzben tart. Isten tudja csak, melyik csalitban kártyázik az most a határban a többivel. Majd ha elének akad, megfogjuk és hazaküldöm.

— Jaj, tekintetes uram — riad föl az asszony — ha Istent ismer, csak haza ne küldje.

— Hát hova küldjem? — kérdezi amaz.

— A javító-intézetbe tessék küldetni. Akárméddig ott legyen.

A kapitány keserűen mosolyog. A javító-intézetbe tessék küldeni — hányszor hallja ezt a mondást anélkül, hogy tehetne a kérdésben valamit. Az egész országban csak egy javító-intézet van s maga ez a város tudna adni egy intézetre való kölyköt. Ő tudja na-

Ezek a mottós párbajok legalább jellemzők.

De az a párbaj, melyet az ellenzék vív a többséggel, híján van a határozott mottónak. Ugy kezdődött, hogy az önálló vámtérületért fogják vívni, aztán úgy folytatódott, hogy a Bánffy feje legyen a cél s ma úgy végződött, hogy inkább ne is legyen parlamentarizmus, semmint ilyen.

A végén tehát még az sincs kiderítve, hogy miért folyt a párbaj. Sőt a vita végéig egészen átváltozott a mottó. Mig kezdetben egy törvényt akart az ellenzék védelmezni, végül már az egész parlamentarizmust is utána dobni a törvénynek, melyet kieroszakolni nem tudott.

A képviselőház ülése.

Ma Szikágyi Dezső elnökölt s miután bejelentette az obstrukció ellen újabb érkezett feliratokat, következett volna a napirend.

De előbb a napirend előtt többen kértek szót.

(Három válasz Ivánkának.)

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök: Tisztelt Ház! (Halljuk! Halljuk!) A tegnapi ülés folyamán nem lévén a teremben, csak utólagosan, a lapokból értesültem, hogy Ivánka képviselő ur beszéde folyamán egy régi vidéki ellenzéki lapnak cikk-sorozatából olvasott fel.

Midőn én a főispáni állást elhagytam, (Halljuk!) az akkori kolozsvári „Ellenzék” jónak látta ellenem főispáni működésemre vonatkozólag igen szigorú, kemény bírálatot mondani, meglehetősen egyoldalúsággal és egyáltalában a tényeknek meg nem felelőleg. Általában, úgy gondolom, különösnek jelezhetem, hogy hét éves cikkek felolvasásával kívánják egyéniségemet és működésemet bírálni. (Mozgás halfelől.) Hát, tisztelt Ház, vádolni, állítani lehet, de annak folytán, hogy minden felvetett váddal szemben valaha nem védekezik, még a bizonyítás megállapítása sincsen. (Élénk helyeslés a jobboldalon.) És egyáltalában határozottan tiltakoznom kell az ellen a rendszer ellen, amely kezd divatba jönni általában az országban s itt a Házban is, hogy állítatik valami és a bizonyítás az ártatlanság tekintetében követeltetik; pedig minden józan fogalmak szerint a vádat bizonyítani kell és csak akkor lehet annak jogosultságát megállapítani. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

De hát, tisztelt Ház, miután itt a Házban ezek a régi dolgok elmondattak, anélkül, hogy azoknak részleteire kitérni kívánjak, szükségesnek látom kiegészíteni azon cikksorozatot azzal, hogy igenis, sajnos — mint sok helyt az országban — annak idején Szolnok-Dobokában is sikkasztások történtek.

Sikkasztások történtek; de a rendezés, a rendbehozatal, egy kissé másként történt, mint ahogy az ott megírva van. Mert az egyik szolgabíró, akiről — nevet ugyan nem említ meg — a cikk beszél, két esztendőre lett elítélve és büntetését kiállotta még főispánságom idejében. A másik állásától felfüggesztett, ellene a büntető eljárás folyamatba tétetett és már a főispánságból való távozásom után, másfél esztendőre elítéltetett. (Mozgás halfelől.)

Ebből nem lehet azt mondani, hogy én a visszaéléseket, sikkasztásokat támogattam; sőt ellenkezőleg, hogy igen szigorúan igyekeztem mindig a hibát büntetni. Sőt azt gondolom, hogy ha visszamegyünk azon időkre, engem soha nem is vádoltak azzal, hogy elnéző voltam, sőt ellenkezőleg azzal vádoltak, hogy brutális szigorral jártam el. (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.) És ez úgy van, egész sorozatát a büntetéseknek alkalmaztam fegyelmi uton, hivatalvesztéssel büntetve és a büntető bíróságnak való átadás mellett. Sőt tovább megyek és beszerce-naszódmegyei főispánságomból felhozok egy sikkasztási esetet. (Halljuk!) Egy pénztárnok több mint 21.000 forintot sikkasztott el, az én időmben indult meg a vizsgálat, állapított meg a sikkasztás és már távoztam után — mert akkor fejeztetett be a bírói vizsgálat — öt esztendőre ítéltetett.

No, tisztelt Ház, ezeknek az elmondása szükséges azért, hogy kiegészítenek azok, amik azon cikkben elmondattak. Ezeket tartottam szükségesnek elmondani, tisztelt Ház, hogy ne csak egyoldalulag, egy szempontból ismerje meg az ország a helyzetet, hanem ismerje meg úgy, ahogy az a tényeknek megfelel. (Helyeslés a jobboldalon.)

Ami Ivánka Oszkár képviselő urnak személyemet illető direkt támadását illeti, tisztelt Ház, méltóztassék megengedni, hogy tekintettel a helyzetre, tekintettel azokra is, amiket egy közelebbi alkalommal Horánszky Nándor képviselő ur ellenem intézett támadásaira elmondottam, engedjék meg, hogy legyen elég önmegtartóztatásom, (Helyeslés a jobboldalon.) legyen elég bátorságom arra, hogy bejelentsem, miszerint nem tartom megenged-

gyon jól, a legjobban, hogy mi gondot adnak ez istentől elrugaszkodottak. Ő tudja, hogy hány kétségbeesett szülő kéri, hogy vinnék a fiát valahová, hogy ne lophatna és ne rabolhatna, azonban vinni nem lehet, mert nincs hova.

— Majd megpróbáljuk — mondja az asszonynak. Majd ha megfogtuk a gyereket, a polgármester urral beszéljen. Hátha el lehet küldeni.

Az asszony, úgy kapaszkodva ebbe a háthá-ba, mint ahogy a mindenkitől elhagyott ember az imádságba fogódzik, némi kis vigasszal megy haza. Hogy — hátha?

..

Há az államnak nincsen annyi pénze, hogy mindenüvé iskolákat állítson, ahova kellene, az baj, mert így több ember marad tudatlan, mint amerikai amugy maradt volna. Há az államnak nincs annyi pénze, hogy mindenüvé javító-intézeteket állítson, ahova kellene, ez körülbelül még nagyobb baj, mert így sokkal több betörő- és gyilkos-palánta marad, mint amennyi „szükséges” volna. Bizonyos szám, úgy látszik, szükséges ebből, legalább ha akarjuk, ha nem: van. Van belőle mindenütt a világon s e tekintetben lútri az élet, hogy én leszek-e az, vagy te, hogy engem lopnak-e meg, vagy téged. Rendszerint

azt szokták meglopni, akitől van mit, ily módon a meglopás a vagyonos osztály betegsége, amit azonban már a gyilkosságra nem lehet elmondani, mert sokkal több emberhalál történik egy forintért, mint amennyi százezer forintért történik.

Az efajta bűnösökről körülbelül el lehet mondani, hogy nincsen lelkiük. Mert nem neveltek beléjük, mert a legtöbbször ilyen csavargókból származik, mint amilyent ez az asszony itt panaszolt. Ne tessék hinni, hogy csak egy eset ez, ezé az asszonyé, mert van ilyen több, illetve van ilyen sok. E gyerekek hazulról az utcára jutnak és azon élnek, lopdosnak, terek padjain, ligetekben hálnak, télen gulibákat, vermeket keresnek föl, szóval tökéletesen vadon élnek. Számuk egyre szaporodik, itt van belőlük bizonyosan vagy ötven, ha nem több, mert a gyerekek egy részére csodálatoskép hat az ilyesmi, aminthogy például „betyárt” játszani is minden gyerek szeret. Így elcsalják egymást: a csizmadiainast, akinek nem izlik a mesterség, mert talán rosszul is bának vele; a tanuló, akinek nem tetszős az iskola, egyformán magukhoz édesgetik s aztán egyheti bódorgás tökéletesen elég, hogy a gyerekből elzüllött alak váljék, aki már nemcsak lop, hanem alkalom adtán bicskázik is. Életük vagy az utca, vagy a rendőrségi börtön, ahol még tanulnak az idősebb csavargók-

hetőnek, hogy ily támadásokat egyáltalán reueláljak. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Gróf Tisza István: Tisztelt Ház! Tegnap falun voltam s így csak ma szólhatok fel. Ami először is szavaim értelmét illeti, többen a tisztelt képviselő urak közül foglalkoztak a nemzeti párt és a néppárt választási akciójára vonatkozólag tett megjegyzéseimmel, de igénytelen nézetem szerint nem helyes pontban keresték a dolgok lényegét. Tisztelt képviselőház, abban semmi sincsen, ha két párt bizonyos körülmények között bizonyos választási akciókban egymást támogatja. Én, azt hiszem, elég távol állok az igen tisztelt ellenzék bármely árnaiától, de ha oly választókerületben volna szavazati jogom, vagy némi befolyásom, amelyben a szabadelvű pártnak győzelemre kilátása nincsen, de amelyben különböző ellenzéki pártok küzdenek, én mindenesetre támogatnám — fölteszem — a tisztelt közjogi ellenzék jelöltjét a néppárttal szemben és támogatnám a nemzeti párt jelöltjét akár a közjogi ellenzékkel, akár a néppárttal szemben. (Helyeslés jobbfelől.) amint erre nézve konkrét példákra tudnék hivatkozni.

Az én támadásom a tisztelt nemzeti párt eljárását illetőleg arra vonatkozott, hogy az igen tisztelt nemzeti párt, mint az országra káros és mint indokolatlanul ismételt elítélte azt az agitációt, amelyet a felekezeti féltékenység és a vallási rajongás föltámasztása czéljából a néppárt megindított, de azután ezen agitációnális fegyvereket saját czéljaira is fölhasználta. (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.)

Ha szükségesnek fog mutatkozni bizonyítékok fölhozása, lesz rá alkalmam, hogy ebben a tekintetben a bizonyítékok egész sorozatát előadjam. (Helyeslés a jobboldalon.)

Ivánka Oszkár tisztelt képviselő ur tegnapi fölszólalásában azt mondotta nekem, hogy a politikai és társadalmi állásomat és nagy fizetéssel dotált állásaimat nem annyira egyéni tulajdonságaimnak, hanem annak köszönhetem, — itt már szószerint olvasom beszédét: (Ohvassa.) „Hogy édes atyja, Tisza Kálmán képviselő ur jónak látta azért, hogy a hatalomhoz jut hasson, szegre akasztani a bíhari pontokat és megtagadni polikáji multját; a hatalmat azután kezelve, kezelte azt oly irányban, hogy mind több haszon háramoljék abból az ő családjára.” (Fölkialtások a jobboldalon: Gyálázat!)

Tisztelt Ház, én nem szeretek sem magamnak, sem családomnak privát dolgával a Ház elé

lépni, de ezután a provokálás után tartozom az igazságnak azzal, hogy konstataljam, miszerint Tisza Kálmán a hatalmat nemcsak hogy nem használta családjá érdekében, de azon hosszú időn keresztül, amíg egész egyinéségét és tevékenységét a közügyeknek szentelte, nagyfokú anyagi bonyodalmakba vitte be magát és családját, csak úgy, hogy az én igénytelen személyemnek kizárólagos feladatát az kellett, hogy képezze, hogy ezen privát ügyekbe némi rendet hozzak be. (Helyeslés a jobboldalon.)

Talán meglepi a tisztelt Házat, mert nem szokás ezen dolgokról beszélni, de egyszer már azok után a támadások után az igazságot meg kellett mondani büszkén, önérettel, mert örökre büszkén fogok visszagondolni arra, hogy azokkal a nagy érdemekkel, amiket Tisza Kálmán az ország érdekében szerzett, (Élénk helyeslés és éljenzés a jobboldalon.) a privát érdekeknek ily megszemenő veszélyeztetése járt.

És, tisztelt Ház, ezen körülményekben méltóztassék magyarázatát látni annak is, hogy igyekeztem személyes képességeimet a közgazdasági tevékenység terén is értékesíteni. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Egyszerűen úgy állott a helyzet előttem, hogy vagy lemondok teljesen a közügyek terén való szereplésemről, vagy saját munkám által tisztességes, becsületes uton keresek magamnak annyit, hogy azzal az évnek egy részét Budapesten töltsék, a kiadásokat fedezhetem. (Helyeslés a jobboldalon.) Ez volt egyszerű czélja és oka annak, hogy én bizonyos közgazdasági vállalatoknál állásokat foglaltam el. És apellálok ezen ország egész munkástársadalmára és azt hiszem, hogy ebben az országban nagyon kevesen fogják azt mondani, hogy a munka megszégyenít. (Élénk helyeslés a jobb oldalon.)

Ivánka Oszkár tisztelt képviselő ur beszédében határozott személyes sértések is foglaltatnak. (Halljuk! Halljuk! a jobboldalon.) Én abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy hivatalos állásom nincs, amely iránt tartoznám azzal, hogy ezen a téren ne úgy járjak el, ahogy önértetes emberek eljárni szoktak. Ennek folytán a kérdések ezen részét nincs szándékomban a Ház elé vinni, egyszerűen konstatalom először is azt, hogy legjobb meggyőződésem szerint sem egész politikai szereplésem, sem utolsó felszólalásom, sem hangjánál, sem tartalmánál fogva ilyen támadásokra méltó okot nem szolgáltatott. (Ugy van! Ugy van! jobb-

felől.) És biztosítom másfelől a képviselő urakat arról, hogy amíg testi és szellemi képességem megmarad, csináljanak bármit, támadjanak bárhogyan, én teljesíteni fogom kötelességemet. (Éljenzés és taps jobbfelől. Fölkialtások: Igy beszél egy ur, aki dolgozik!)

Förster Ottó: Én is dolgozom!

Olay Lajos: Ivánka Oszkárnak személyes eljárására vonatkozó véleményére csak annyit mond, hogy annak, mi a véleménye Ivánkának eljárásáról, semmi fontosságot nem tulajdonít.

(A napirend vita.)

Hock János: A bizalom jelszavával a többség visszaél. Minő biztosítékra támaszkodik a többség bizalma és reménye a gazdasági kiegyezésben? Tisztán csak arra, hogy Bánffy szerencsés és mérész kártyajátékos. A többség kibiczel mögötte és bár nem ismeri kártyáit, rájuk rakja az ország pénzét. Teszik ezt tisztán azért, mert Bánffy fortélyos játékos. Az ilyen hazárdjáték azonban nemcsak társadalmilag, hanem a politikában is tilos. Deák Ferencz a jogfolytonosság alapján állott.

Madarász József: Föladta azt.

Hock János: Ő nem. Az örökösei adták föl.

Madarász József: Ő is.

Hock János: Az örökösei, a mostani többség emberei régen lecsusztak arról az alapról, melyen Deák állott. A törvényt magyarázó most Pulszky Ágost, akinek az esze mindig ferdén jár, mint a dugaszhozó. (Derűtség.) Az önálló rendelkezésről szóló fejtegetését, melyet annak idején a tulajdon is megütöközött hallgatott, most már a tulajdon elfogadták. Pulszkyt előre küldték ezzel: helyettem, szép virág, tégy vallomást. (Derűtség.) Ugy gondolkodtak, Pulszky politikailag már jobban nem kompromittálhatja magát. Pulszky elmélete megért s jött a nagy vállalkozó, Tisza István, hogy azokat gyakorlatilag is érvényesítse. Őt év előtt ily elveket a Házban kimondani sem mertek volna. Eljött az ideje, hogy az ellenzék véget vessen itt a haszontalan szövitának. (Derűtség jobbról.) melyre a tulajdonról hallgatással vagy pisztolylyal felelnek. Itt az ideje, hogy föltárja a helyzetet a koronának, hogy többé a királyi palastba ne kapaszkodhassanak. (Tetszés a baloldalon.) Hol van a kurucok nézete, a grávmenek nézete? Ott van a nép, kalitkájában összegubbaszkodva várja az — etetést. (Tetszés a baloldalon.) A magasratorést fölváltotta a nyöszögés kenyérért. A kormánypart minden visszaélésre talál mentegető formulát: a választási visszaélésekre, a sikkasztások legyezgetésére, arra is, hogy a kormány terveiről hallgat: ez a bizalom fórmulája. Az ellenzék azonban nem mondhat le arról a jogról, hogy fövilágosítást követeljen. A többség most fölti a parlamentárizmust. De bezzeg hallgott akkor, mikor idehozták a választási visszaélé-

től. A törvényszékhez is eljutnak, ha a rendőrség valami lopásért elfogta őket, de ez a vizsgálati fogság csak egy vagy két napig tart, a végtárgyalás idejéig ismét az utcára kerülnek. Mint akkor is, ha a büntetést kiülték.

Közben növekednek és valami hosszasan kár volna fejtegetni, hogy mi lesz belőlük. Emberek, akik a bünből élnek, mert hiszen nem is tudnak máshoz. A néphumor a „tolvajpalánta” nevet adta nekik már régen. El nem igen pusztul közülök csak egy is, megedződnek az ő nyomorusogos életükben, pedig van, aki egy kabátban ing nélkül huzza ki a telet. Milyen szánalmas alakok! Itt egy vad, morcosos fej, olyan lapos homlokkal, hogy a bozontos hajtól alig látszik belőle valami, amott egy fehérarcu, kékszemű uri fiu, az egész gyerek tiszta intelligencia még a rongyokban is. De azért egyforma bünért, lopásért állnak a rendőrbíró előtt, a különbség kettőjükben csak az, hogy a tatárfejű gyerek konokul hallgat s legföljebb a maga lopását ismeri he nagy dünyögések után, emez pedig az első szóra bevallja a büntársakat is, a Marczit, a Jancsit, az Imrét.

A rendőrségnek sok baja van velük, mert a lopásban rendkívül ügyesek. És jól el is tudnak bujni. Ennivalófelét ha lopnak, azzal nem kerülnek kézre, más dolgoknál már gyakrabban, mikor a lopott holmit értékesíteni-

próbálják. Elvisznek mindent, amit csak lehet Postahivatalban, adóhivatalban ólalkodnak, hogy zsebelhessenek. Piaczokon a köcsikről emelik el, amit lehet, éjjel pedig külvárosi házak alacsony kerítésein másznak be. Történt már, hogy közülük olyan bandát is fogtak el, amely maga készítette barlangban lakott, ahol élelmi szerek, főzőedények, még könyvek is voltak: ezeket mind úgy lopkodták össze. Meglátnak mindent, ahol valamit szerezni lehet. A napokban egy katonai irattár felemeleti irattár-ablakait nyitva hagyták éjjelre, hogy szellőzzön a sok dohos akta... Ezt azonnal észrevették, egymás hátra másztak s elloptak egy csomó aktát, hogy eladják a hentesnek, szalonnát csomagolni belé.

Furfangjaik nagyon számosak annál is inkább, mert akad köztük nem egy, aki már öt-hat éve éli ezt a nyomorult életet. Végtelenül elszomorító, mikor tizenhárom esztendő gyerkekről azt mondja a hivatalos: rég is mert szokásos tolvaj. Még szomorubb, hogy az egész magyar államnak ellenük semmi más fegyvere nincsen, mint a börtön s az egyetlen javító-intézet, amelyet egy nagyobb város ilyen elzüllöttjeivel be lehetne népesíteni. Egy ilyen intézet egy ország részére: ez ugyancsak kevés. És ki tudná megmondani, hogy hány ilyen elzüllött gyerek van az országban? És mi lesz ezeknek a sorsuk, mivé növeked-

nek föl? A felelet könnyű: minden lesz belőlük, csak becsületes ember nem. A jövődő betörői, rablói és gyilkosai ezek, kiket erre a czélra különben már nevelni sem lehetne, mint ahogy most nevelődnek. Már is dolgot adnak bíróságnak, börtönnek s minél jobban növekednek, annál többet adnak s még védelmül elő is hozhatják, hogy mit tehetnének ők egyebet, mikor egyebet nem tanultak. A genfi ügyvéd Luccheni védelmében enyhítő körülményül hozta föl az olasz alsóbb néposztály tökéletes erkölcsi züllöttségét.

Nálunk a praeventiv módszert, amely a bűnök megtorlásánál előbbre helyezi a bűnök elkövetésének megelőzését, a sarkon álló rendőrszót, és az országotat járó csendőrszót képviseli. (Még régente az a csongrádi föbíró, aki minden juhászt, mielőtt szóba állt volna vele, tizenkettőig vágatott: mivelhogy bizonyosan megérdemli.) Így e gyerekeknek nincs más nevelő-intézete, mint a börtön, amely pedig hogy miként nevel, arra elég példa az a néhány bűnpör, melynek vádlottjai ép ott tanulták meg a bankóhamisítást. A nyugaton az államok már régebben foglalkoznak e dologgal; a praktikus angol külön hajókat tart erre a czélra, ahol az elzüllött gyermekekből haditengerészete számára katonákat nevel. Eléggő szigorú ötlet, de mégis csak jobb, mintha Londonban hagyná őket be-

seket, melyek első sorban megtámadják a parlamentárizmust. Igaz, hogy a választások után azt jelenítette a miniszterelnök, amit a muszka tábornok: Varsó csöndes. Csöndes volt az ország, de nem hiszi, hogy csöndes volt a miniszterelnök lelkiismerete. (Tetszés a bal és szélsőbaloldalon.) Ily körülmények közt ne várjon Bánffy előlegezett bizalmat, ne legalább addig, amíg terveiről nem nyilatkozik. A harcot e párt folytatja. Lehet, hogy elhullanak tagjai e harcban, de sirjukkal megtermékenyítik a hazai földjét. Mártírokra szüksége van a hazának és olyanokra, akik a hazáért s nem a hazából élnek. (Tetszés és taps az ellenzéken.) Alkotmányfelelőnk inkább egy oroszlan tépje szét, mint 350 éves kamrából kiszabadult egér rája el. (Zajos tetszés, taps a baloldalon.) És vádolja a miniszterelnök gyűlölettel az ellenzékét, ő, aki vad gyűlölettel gázolt át az ellenzéken a választásokon. Ő tamította meg az ellenzékét a gyűlöletre. Az ellenzék, igenis, jobban szereti a hazát, semhogy ne gyűlölje Bánffy. (Zajos tetszés balról.) Bánffy pedig ne szeresse jobban a hatalmat, mint egy jó magyar embernek szeretnie kell a hazát. Ez a vita a miniszterelnökre nézve a mene, tekel, ufarzín. Megmérettél, könnyűnek találattál, nem fogadom el a napirend-javaslatot. (Zajos tetszés, éljenzés a bal- és szélsőbaloldalon.)

Boda Vilmos Kristóffyval polemizál. Hiszi, elő nemcsokra az az idő, mikor nemcsak a képviselőház, hanem az utca és az egész közvélemény azt kiáltja, hogy az ország jogaitól nem enged.

Öt perc szünet után következik

Hentaller Lajos: Magyarországnak a Dreyfus-ügye a Hentzi-szobor. Hazafias örömmel értesült a nemzet arról, hogy a szegényoszlopot eltávolítják. Nemsokára értesült róla a közvélemény, hogy a szobrot nem távolítják el, hanem az új alkotmányos érán gloriifikálni fogják. Minthogy a bécsi lapok tudatlanságból helytelenül mondják el Hentzi történetét, azt ő most hitelesen elmondja. Hentzi Péterváradon esküt tett az alkotmányra, később, mint fogoly ajánlatot tett, hogy a szegedi sáncok megerősítését is elvállalja; ezt a magyar kormány nem fogadta el, de szabadon bocsátották, minthogy becsületszavára fogadta, hogy a magyarok ellen nem harcol. Mégis csatlakozott Windischgrätzhez. A szülő Welden tábornagy emlékirataiból részletet olvas föl, mely szerint Hentzinek nem volt utasítás arra, hogy Pestet bombázza, sőt ki volt kötve, hogy ha szükség lenne a bombázásra, például Pestről jövő ágyuzás esetén, mindenkor haditanácsnak kell azt elhatározni. Ezt a haditanácsot csak egyszer hívta össze, mikor a május 13-iki rettenetes bombázás után Pestet még tizenkét óra hosszat akarta bombázni; e bombázást is csak Pollini százados akadályozta meg, aki a résnél esett el és szintén Budán van eltemetve. A francia hadsereg Thiebantot hasonló dologért nem türte meg kebelében.

töröknek. De van más módszer is, a dologházak, amik még költségbe sem kerülnek, mert hoznak annyit, amennyi rájuk a kiadás. Ugyan, ha most itt dologházakban faragtatnák azt a sok gyerekjátékot, amit most mind a csehekől veszünk, mi kár lenne abból? Kár semmi, de alighanem haszon.

Dicsérik leginkább a belga ilyen dologházakat, de közelebb is van, Bécsben. Ott nagyon alkalmas módját találták ki annak, hogy a csavargókat és elzüllött alakokat mi-ként tartásuk egész héten át távol a várostól. A dologház nagyon praktikus dolog. Az oda bevitt ember megkeresi az élelmét, lakást kap és szombaton, mikor elbocsátják, keresménye fölőlegét is megkapja. Igaz, hogy a legtöbb megissza azonnal, de ha az utcán ittasan találják, vasárnap délután már megint viszik a dologházba, s onnan szombatig elő nem jöhet, amikor aztán újból kezdődik a játék. A tizedik kerület, a Favoriten, a főfészük, ott vasárnap délután s vasárnap éjjel az utcán hentergő embereket külön kocsikkal szedi össze a rendőség, amelynek minden embere talpon van, úgy, hogy rendőri részénélre sem telik a kaszárnyájukban. Vasárnap éjjel a rendőrséget a katonaság segíti ki, kaszárnyájukban ilyenkor katonaság van, hogy a rendőr mind kimehesse az utcára „dolgozni”. Mikor ott szol-

Görgei is elítéli Hentzit. Ő tudja, hogy felállítják a szegényoszlopot a katonai iskola előtt, de ez lehet az a Gessler-kalap, mely meghozza függetlenségünket. Nem fogadja el a javaslatot.

(A vita bezárása.)

Az elnök: Több szó nek nincs följegyezve, a vitát bezárom. Következnek a záróbeszédok. Első a Barabás Beláé.

Barabás Béla arra kéri a Házat, hogy a záróbeszédok holnap kezdődjenek.

Az elnök: Hozzájárul a Ház a kérelemhez? (Felkiáltások: Igen!) Tehát a záróbeszédok holnapra maradnak.

KÜLFÖLD.

Krétá kormányzója uton. György götög herceg — mint nekünk táviratozzák — ma reggel Bécsből Triesztbe érkezett és a „Bohémia” Lloyd-gözösön mindjárt tovább utazott Pireus felé.

Montenegrói aspiránciók. Zágrábból táviratozzák a következőket: Mehemed Spahics effendi a csáfolatokkal szemben elmondja az április 17-én Danilo trónörökösnel tartott multság részleteit. Konstantinovic bolgár ügyvivő ez alkalommal Danilót mint Bosznia jövőendői kormányzóját köszöntötte fel, mire Mirko herceg azt mondta, hogy csapataival be fog vonulni Mosztárba, hogy azoknak a testvéreknek, akik a „németigát” le a k a r j á k r á z n i, segítségükre menjen. Ezt megelőzőleg a montenegrói tisztek megesküdtek, hogy esztendőre bevonulnak Szkutariba. — Vajjon megtarthatják-e jövő évre ezek a tiszti urak a rangjukat? Azt hisszük igen. Montenegróban nem veszik nagyon komolyan az esküt és a becsületet.

Dreyfus a bírái előtt.

A semmitőszék felszólította Dreyfust, hogy terjessze elő menő bizonyítékait. Négy év múlt el azóta, hogy egy bíróság Dreyfus kapitánnyal utoljára szóba állott. Hogy kétségbeesett védelmét meghallgatta, bár nem hallgatta meg. Most újra bírái elé kerül. Még nem áll velük szemtől szemben, de azért a messze távolból sugárzó arczczal fogja köszönteni szigorú, tiszta homlokukat és tiszteletreméltó, ősz furtjeiket. Négy év múltán újra kérdi föle egy

gáltam, ép a mi ezredünk legénysége adta sor szerint ezt a kiegészítést. Ott valóban megdöbhentő jeleneteket lehetett látni, mikor a Wachmannok (ezen, állásukhoz aránylag intelligens emberek) hozták be az utcán, főszedett alakokat. Állították sorba a rendőrbíró elé, nem is kérdezték: ki kicsoda, micsoda: a Wachmann annyira ismerte az embereit, hogy ő maga diktálta be azok nevét, illetőségét, foglalkozását. Így egy mezitlábos, drabális, rendkívül elzüllött koros férfiről: X. Y., gewesener Artillerie-Major . . .

Különbben e dolgokat bizonyosan jobban tudják azok, akiknek hivatásukhoz tartozik, hogy ilyen ügyekkel foglalkozzanak. Ezen pár sor írást csak azért írom, mert erről írni kell, hogy valami érdeklődés keltessék az ügy iránt a hivatalosokban. Szomorú nézni, hogy oly sok apró lélek züllik el éven át és ijesztő elgondolni, hogy mi lesz ezekből, ha emberrnyi emberek lesznek. Hogy vannak özvegy anyák és öreg szülők, kik rettegnek gyermekeiktől és unokáiktól, kiknek lopásaitól őket ki sem védheti meg: mert hiszen ezek, akikről rettegni kell, még csak tizenkét-tizenhárom évesek (de van köztük nyolcz esztendő is).

Pedig csak addig lehet a vesszőből kórsarat fenni, amíg hajlik.

Tömörkény István.

férfi hang, keresztülreszketve mértőföldeken át egészen az Ördögsgzigetig.

— Dreyfus Alfréd, mondja meg igaz lelkiismeretere, ártatlan ön?

És e puszta kérdésre új élet száll el-üvegesező szemébe, megtört teste kiegyenesedik és a boldogságtól a szó elakad a torkán.

A végtelen táviró-huzalokon, amelyek a semmitőszék párisi palotáját az Ördögsgzigettel összekötik, diadalmasan serezen át az igazság villamos szikrája, amely elől Franciaország nem izolálhatta magát többé.

A mai nap folyamán a következő nagy-érdekű táviratokat kaptuk:

Páris, november 15.

A semmitőszék, amely úgy határozott, hogy Dreyfus büntetésében egyelőre ne történjen változás épen most közölte a gyarmatügyi miniszterrel, hogy a semmitőszék elhatározta, hogy Dreyfus a legközelebb uton értesítendő pörének revíziójáról és felszólítandó, hogy ártatlanságának bizonyítékait jelentse be.

Páris, november 15.

A semmitőszéknek Dreyfushoz intézett kérdéseit és a rájuk vonatkozó okiratokat a rendes uton közlik Dreyfussal. A gyarmatügyi miniszter táviratot kapott, amely szerint Dreyfus egészen jólván.

Határozottan jelenlik, hogy Picquart ellen még ma beféjezik a vizsgálatot és az ügyiratokat kiadják Zurlinden tábornoknak, aki valószínűleg két-három nap múlva fog dönteni. Még nem tudják, hogy Picquart a döntésig szigorú fogságban maradjon-e.

Páris, november 15.

A semmitőszéknek az a határozata, hogy Dreyfust a revízió elrendeléséről értesíteni kell, nagy feltűnést keltett úgy a kamarában, mint a jogászvilágban. A jogászközönség ezt a határozatot már régóta követelte és azt hitte, hogy a semmitőszék sokkal előbb fogja magát erre a lépésre elszánni.

Antiszemita részről ma délelőtt interpellációt akartak intézni Dupuyhez ebben az ügyben. Csakhogy Dupuy semmi szándékot nem mutatott ennek az interpellációnak a megvitására.

Lesier esütőtörökön interpellálni akar.

Páris, november 15.

A semmitőszék szenzációs határozatáról még a következőket jelenthetem:

Loew, a semmitőszék elnöke ma reggel levelet írt a gyarmatügyi miniszterhez, amelyben a semmitőszék határozatáról értesíti. A gyarmatügyi miniszter e levél tartalmát azonnal közölte a miniszterelnökkel.

Loew levele szerint a semmitőszék határozatának lényege az, hogy a kormánynak kötelessége Dreyfust a revízió megindításáról haladéktalanul értesíteni.

Ezenkívül a semmitőszék felkéri a kormányt arra is, hogy Dreyfusnak küldjön el egy kérdőívet, amelyet a semmitőszék állított össze. Ehhez a kérdőívhez több okiratot is csatol majd a semmitőszék, amelyek a feleletek adását meg fogják könnyíteni.

A semmitőszék határozatának keresztülvételét azonban alighanem el kell halasztani, mert Guyanába havonként csakis egyszer megy Franciaországból hajó, még pedig minden hónap kilencedikén. Valószínű azonban, hogy a kormány nem várja be a következő rendes hajót és már a legközelebbi napokban külön hajót küld a kérdőívvel Cayennebe.

Egyelőre táviratot küldött a gyarmatügyi-

miniszter a guyanai kormányzónak a semmitőszék határozata értelmében, aki a számszóttel tudatni fogja a revízió elrendelését.

A „Temps” szerint a gyarmatügyi miniszter a guyanai kormányzótól a következő táviratot kapta:

„Dreyfus jó egészségben van.”

Páris, november 15.

Monteil ezredes azt írta egy lapban, hogy Dreyfusné nagyon aggodott Cavagnacnak a kamarában tett nyilatkozata miatt, amelyben azt mondta, hogy Dreyfus beismerő vallomást tett Lebrun-Renault előtt. Dreyfusné erre kijelenti, hogy soha sem kételkedett férje ártatlanságában és hozzáteszi, hogy azt hitte, hogy Lebrun-Renault megmondta Monteil ezredesnek, hogy Dreyfus soha sem tett előtte beismerő vallomást. Ez okból tétetett lépéseket Monteil ezredesnél, hogy megnyerje őt tanunak a Zola-pörben.

Páris, november 15.

Azt állítják, hogy a semmitőszék legközelebbi ülését, amelyben a Dreyfus-ügy vizsgálatát folytatja, nem fogja hétfő előtt tartani. E napon hallgatják ki Gonze és Roger tábornokokat.

A katonai bíraskodás reformja.

Páris, november 15.

A szenátus mai ülésén Constans indítványt nyújtott be az iránt, hogy a katonai igazságszolgáltatás elé állítottak részesüljenek az 1897-iki törvény jótéteményében a kontradiktórium vizsgálatot illetően, azaz: a vizsgálat alatt ügyvéd legyen mellettük. Constans azt hiszi, hogy a szenátus tisztességnek fogja tartani, hogy művét befejezze, mert becses dolog, hogy minden polgárt teljesen egyenlő garanciákat élvezzen az igazságszolgáltatás előtt. (Tetszés.) Constans indítványára nézve a sürgősség kimondását kéri.

Lebret igazságügyi miniszter hozzájárul a sürgősséghez és kijelenti, hogy a kormány is elfogadja a törvény elvét.

Erre a szenátus kimondta az indítvány sürgősségét.

Páris, november 15.

A kamara mai ülésén Boyer képviselő ugyanolyan indítványt nyújtott be, mint Constans a szenátusban. Boyer azt kívánja, hogy indítványa Picquart esetére is alkalmaztassék, akit oly dolgok miatt üldöznek, amelyeknek valótlansága le tartóztatása óta kiderült. (Számos ellentmondás a középén és jobbról.) Boyer indítványára nézve a sürgősség kimondását kéri.

Freycinet hadügyminiszter azt válaszolja, hogy a párisi katonai kormányzó Picquart ügyében a törvény szerint járt el, amely megtiltja a védővel való érintkezést. Freycinet nem tartja jónak ezt a szigort. Ő is hozzájárul Boyer indítványához, anélkül, hogy az általa említett indító okokat elfogadná. (Tetszés.)

Erre a Ház kimondta Boyer indítványára nézve a sürgősségét.

TÁVIRATOK

A császári jubileum.

Trieszt, november 15. A község tanács mai ülésén egyhangulag elhatározta, hogy ő felsége uralkodói jubileumának ünneplésére a st.-andreasi új kikötőt ő felsége nevével nevezi el.

Báró Calice a szultánnál.

Frankfurt, november 15. Calice osztrák és magyar nagykövet a szultánnal kihallgatáson volt. Ez alkalommal a szultán megemlítette előtte, hogy jelentést tettek neki legutóbbi látogatásáról, amelyet Tewfik basánál, a török külügyminiszternél tett.

Nagykövetünk ezt a látogatást felhasználta arra, hogy a macedóniai események miatt panaszt tegyen. A szultán biztosította

báró Calice-t arról, hogy minden meg fog történni, ami a török tartományok nemzetiségei között a vallási békét fenntarthatja. A szultán hozzátette, hogy egyes provinciák között semmiféle különbséget nem tesz.

A nehézkes békekötés.

Páris, november 15. A Havas-ügynökségnek jelentik Madridból: Félhivatalos forrásból eredő hírek szerint a spanyol békebiztosok megmaradnak eddigi álláspontjukon a Filipini-szigeteket illetően és semmiesetre sem fogadják el az Egyesült Államok föltételeit. Ha a tárgyalás nem térne vissza a jegyzőkönyvben megvont határok közé, a spanyol békebiztosok — a szál-longó hírekkel ellentétben — el vannak tökévelve, hogy nem írják alá a békeszerződést és órást emelnek. A spanyol kormány és a békebiztosok között teljes egyetértés van.

Vilmos császár útja.

Málta, november 15. A „Hohenzollern” yacht a német császári párral és a „Hela” német hadihajó az „Arden” és „Baushee” angol torpedóvadászajók kíséretében ma délután három óraker ideérkezett. A hajók és a kikötői erőd szokás szerint üdvözlővéseket váltottak.

A németek Kinában.

Cindau (Kiaocsau mellett), november 15. Kiaocsau birtokbavételének évfordulóját ma azzal ünnepelték meg, hogy Henrik herceg jelenlétében leleplezték egy emlékkövet. Az itt vesztelő „Frundsberg” osztrák-magyar korvetta küldöttségileg képviseltette magát az ünnepségen. A „Kaiserin Augusta” német csirkálóját ideérkezett.

A máltai kormányzó.

Kalro, november 15. Grenfell tábornokot, az egyiptomi brit hadsereg főparancsnokát, máltai kormányzóvá nevezték ki.

Veszedelemes jégzajlás.

Pétervár, november 15. Velikij-Uszljug mellett (Vjarka kormányzóságban) a Szuhona-folyón a víz áradása következtében egyszerre megindult a jég, amikor épen számos Velikij-Uszljugba menő jármű volt a jégen. Hir szerint, husz ember a folyóba fullt.

Az anarchisták ellen.

Berlin, november 15. A szövetség tanács az anarchisták ellen való nemzetközi értekezletre, amely e hó 24-én kezdődik Rómában, Carlinden római követet, Scherb berni szövetségi ügyészt és Zselin bázei lakost, a nemzeti tanács tagját küldte ki.

Luccheni.

Genf, november 15. Luccheni semmisségi panaszában nem mondott semmiféle jogi megokolást. Luccheninek kétheti ideje van ennek pótlására.

HIRÉK.

A Tisza-Ivánka-ügy.

A képviselőház mai ülésén, a napirendvita szerencsés befejezése előtt három beszéd hangzott el személyes kérdésben, mind a három válaszul Ivánka Oszkár tegnapi agresszív beszédére. És egy lovagias ügy is lett a támadás eredménye.

Alig, hogy Ivánka Oszkár a képviselőházba lépett, felkeresték Gajári Ödön és gróf Keglevich István, akik gróf Tisza István nevében lovagias elégtételt kértek tőle a beszédében használt kifejezésekért, amelyekből gróf Tisza István személyes sértést olvasott ki.

Ivánka Oszkár még a délelőtt folyamán megnevezte segédeit Szentiványi Árpád és Bolgár Ferencz képviselő személyében. A két fél megbízottai ma délután tárgyaltak és sikerült a harmadik politikai párbajt meghusztítani és az ügyet békésen elintézni. A tárgyalásról és az ügy elintézéséről a megbízottak a következő jegyzőkönyvet vették fel:

Jegyzőkönyv.

felvéve a gróf Tisza István és Ivánka Oszkár urak között felmerült ügyben. Budapesten, 1898. november 15-én.

Gróf Keglevich István és Gajári Ödön gróf Tisza István megbízásából lovagias elégtételt kértek Ivánka Oszkár urtól, ennek a képviselőház 6 hónap 14-iki ülésében tartott beszédében gróf Tisza Istvánnal szemben használt sértő kifejezéseért.

Szentiványi Árpád és Bolgár Ferencz, mint Ivánka Oszkár megbízottai, kijelentik, hogy ők Ivánka Oszkárnak a képviselőházban mondott beszédét a gróf Tisza István Ugrán és a képviselőházban mondott, az ellenzék ellen intézett erős támadásokra politikai válasznak tekintik. Abban gróf Tisza István személye ellen intézett sértést nem találnak. De kijelentik egyúttal Ivánka Oszkár megbízásából a következőket: „Midőn gróf Tisza István a képviselőházban mai napon személyes kérdésben felszólalt, Ivánka Oszkár még nem volt jelen. Odaérkezve, azonnal átnézte a gyorsírói jegyzeteket és miután azokból meggyőződött, hogy gróf Tisza István Ivánka Oszkár beszédét úgy értelmezte, mintha abban személye ellen sértés intéztetett volna, Ivánka Oszkár el volt határozva, hogy amint a legközelebbi szónok beszédét bevégzi, a képviselőház nyílt ülésén fel fog állani és kijelenti, hogy beszédében gróf Tisza István személyét sem nem sértette, sem sérteni nem akarta. De nem tehetette meg e nyilatkozatot azért, mert időközben gróf Tisza István megbízottai által provokálva lett.

Midőn tehát Ivánka Oszkárnak ezen nyilatkozatát tudomásvétel végett elmondják, egyben kijelentik, hogy ha e nyilatkozat után gróf Tisza István Ivánka Oszkár által sértve érzi magát, Ivánka Oszkár mindenféle fegyveres elégtételt megadni kész.

Gróf Tisza István megbízottai fenti kijelentést tudomásul véve, azt kielégítőnek jelentik ki.

Ezzel mindkét fél megbízottai az ügyet mindkét félre nézve lovagias uton elintézetének nyilvánítják.

Kmf.

Gróf Tisza István megbízottai:	Ivánka Oszkár megbízottai:
Gróf Keglevich István. Gajári Ödön.	Szentiványi Árpád. Bolgár Ferencz.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— **Wekerle ötven éves.** Wekerle Sándor tegnap ünnepelte ötvenedik születésnapját kedélyes, meghitt körben. Ott volt Wekerlénék három iskolatársa is, kik harminczhárom évvel ezelőtt az ő elnöksége alatt a székesfehérvári gimnáziumi önképzőkörnek szintén tagjai voltak. Ezek Wetzel Gyula a szabadalmi hivatal elnöke, Schmidt József államtitkár és Endrődi Sándor. Ez alkalomból Endrődi régi iskolatársának és önképzőkör elnökének költeményei négy kötetes gyűjteményével kedveskedett, amelyet Wekerle Sándornak ajánlott.

— **Előadások a múzeumban.** A Nemzeti múzeum az iparosok számára már évek óta szokott magyarázó előadásokat tartani. Ezen a czikluson kívül ezidén a műveltebb közönség számára is tartanak rendszeres előadásokat, amelyek vasárnapokon délelőtt 11—1 óráig a múzeumi könyvtár olvasó termében tartatnak. Ezek az előadások nem zártkörűek és jegyeket csakis a hely szűk volta miatt kénytelen az igazgatóság kiadni. Az előadásokra szóló belépőjegyek az igazgatósági irodában kellenek és egy óra között kaphatók.

— **Magyar-román harc Olaszországban.** Turinból táviratozzák: A turini nemzetközi diákkongresszus első ülésén éles összerútközés volt a magyarok és a románok között. A románok Delcas nagyváradi botrányhőst akarják mint az erdélyi románok követét az egész román nemzet részéről alelnöknek megválasztani. A románok azonban Wolfner magyar kiküldött erélyes felszólalása után fokozatosan visszavonultak. Végre Tissier párisi diákelnök nagy tetszés közt indítványt terjesztett elő, hogy Delcast legfeljebb csak mint a romániai románok bukaresti egyesületének megbízottját

fogadja el a kongresszus, mert más románokat, mint a Romániába valókat, a gyűlés el nem ismerhet. A románok szavazást provokáltak, a nemzetekint való szavazásnál ugyszólván egyhangulag Tissier indítványát fogadták el. A magyarok lelkesedése igen nagy. A románok ott akarják hagyni a kongresszust.

— **Szent István szobra.** Az első magyar apostoli király szobrát fenn Budavárban fogják felállítani, a Halász-bástyán. A koronázó Mátyás-templom mögött levő térről néz majd le a Szent István ércbe öntött lovasszobra a fejlődő fővárosra és a hatalmas Dunára. A szobor talapatán négy történeti tárgy dombormű lesz; az első a koronázást, a második a templomalapítást fogja ábrázolni, a harmadik a törvénykezés alakja lesz, a negyedik Bécs város elfoglalását mutatja. Az egész emlékmű államköltségen épül és alkalmasint négy év múlva lesz készen, amikor az új országhalazzal egyidejűleg avatják fel.

— **A festők tüntetése.** Ma este százharminchat magyar művész gyűlt egybe a városligeti Wampetich-féle vendéglőben (ahol a nyáron a szociálisták sör-boycotot rendeztek), hogy ilymódon testületileg csatlakozzanak Ujváry Ignác és Vágó Pál festőművészeknek Hock János „Művészi reform” című könyve ellen, a „Műcsarnok” című lapban megjelent tiltakozó cikkükhez. Az egybegyűltek kimondották, hogy Benczur Gyula megítáztatását elítélik. Valamennyi jelenvolt művész aláírt egy ívet, amelyben Benczur iránt érzett tiszteletüknek és bizalmuknak adnak kifejezést. Végül mindenben magukévá tették a „Műcsarnok” említett közleményeinek tartalmát és azokat valamennyien aláírva, memorandum formájában be fogják nyújtani a közoktatásügyi miniszternek.

— **Európa Eldorádója.** A kis Liechtenstein hercegség, amelyet okkal nevezhetünk Európa Eldorádójának, csöndes ünnepet ült most 12-én: uralkodója: Liechtenstein János herceg trónralépésének negyvenesztendő fordulóját. Ez az alkalom elég jó arra, hogy elmondjunk egyetmást erről a csöndes, kedves és szép kis „országról.” A herceg rendkívül szereti népét s a népe valósággal rajong érte. A jubileumi ünnepséget igen fényesre tervezték, hogy ezzel is demonstrálják hálójukat, Erzsébet királyné halála miatt azonban a fejedelem kívánságára az ünnepségek mind elmaradtak. A kis ország remek fekvésű: egyik oldalon Svájc, a másikon Vorarlberg. A fejedelem folyton javítja, tökéletesíti birodalmát. Szabályoztatja a Rajna medrét, országutakat csináltat, középületeket emeltet, s mindezt a saját zsebéből anélkül, hogy tízezer hűségese alattvalója egy fillérrel is hozzájárulna. A lakosság igen jól megél bortermelésből, rétművelésből, állattenyésztésből és különféle iparokból. Adót alig fizetnek, ami épen-séggel nem csodálatos, mert nincs egy fél katonája sem az országnak. Államadóssága sincs. Ha egyszer másszor megessék, hogy az év végén némi hiány mutatkozik az állami zárszámadásokban, János herceg akkor a kasszájába nyúl és fizet. Az uralkodó és népe patriarchalis viszonyban éldegélik napjaikat, hanem azért nekik is vannak rossz napjaik. Mikor például az országgyűlésen vitatkoznak valamely iskola, utczakövezés, vagy más ilyenféle köz-intézmény költségein, akkor az ellenzék, mely ott is olyan rakoncátlan, mint máshol, olyan vihart támaszt, hogy az egész kis ország szinte megreszkét belé. Az ilyen veszekedések rendszeren azzal végződnek, hogy a herceg kifizeti az előirányzott vagy kiadott összeg kifogásolt részét. Ezenkívül más baja nincs a kis birodalomnak. Évről-évre szaporodik azok száma, akik liechtensteini állampolgárok szeretnének lenni, de csak nagyrítván fogadnak el valakit.

— **A debreczeni népkönyvtárak.** Debreczen városa a nép számára négy teljesen ingyenes könyvtárat állított fel. Az Alföld dús gazdag metropolisza ezt az örömet megszerezte művelődni vágyó népének és a négy könyvtárat négy olyan tanítóval kezelte, akik irodalmilag képzett, olvasott emberek. A nép — mint tudósítónk írja — kíváncsi az újabb sarjadék oly buzgón kéri

kölcsön a könyveket, hogy még két ingyenes-könyvtár felállítása vált szükségessé. A föld népe gazdasági, egyházi és egyéb ismeretterjesztő folyóiratokon kívül túlnyomóan magyar íróktól olvas. Így nagyon kedvelik Jókait, Vas Gerebent és Mikszáthot. Költők közül túlnyomóan Petőfit és Tompa Virágregéit olvassák. Foglalkozás szerint a következő érdekes listát állította össze levelezőnk:

A gazdák a szőlőművelési szakkönyvek; a lakatosok, kőművesek a képes folyóiratok iránt érdeklődnek; a borbélyok Rocambole ifjúságát és Monte Cristót kéri, de nem kapják; az asztalosok, bádigosok, esztergályosok a szindarabokat kívánják, a kovácsok, bográrok a rémes dolgok iránt érdeklődnek;

a cipészek a szociálistákra vonatkozó műveket kéri, de ilyenek nincsenek a könyvtárakban. A varróleányok végül nagyon olvassák Beniczky-Bajza Lenkét.

— **A galicziai vasúti katasztrófa.** Krakóból táviratozzák: A tiszai vasúti katasztrófánál szerencsétlenül járt vonatvezetőket holnap temetik el az itteni üzletigazgatóság költségén. Treter konduktor állapota, aki súlyosan megsebesült, annyira javult, hogy életbenmaradását remélik. Az üzletigazgatóság a krakó-lembergi vasútvonalon intenzív jelzőkészülékkel tesz kísérletet, amely a legsűrűbb ködben is észrevehető, úgy, hogy a vasúti baleseteknek a jövőben elejét lehet venni.

— **A komoly Mark Twain.** A nagy amerikai humorista egy sokat olvasott new-yorki lapban hosszú erkölcsi prédikációt tart honfitársainak, amelynek az a veleje, hogy ne tartsák az életet olyan humorosnak, mert bizony nagyon szomorú az. Az önzés — mondja Mark Twain — ijesztő módon foglal tért; csak kevesen gondolnak arra, hogy van szegénység, éhség és nyomor is. Senki sem várja, hogy a gyönyörnek egyszer vége lesz; mérték és cél nélkül élnek az életet és csak amikor valakit egy tragikus vagy kellemetlen esemény kiragad ebből a vad örvényből, látja visszataszítónak az üres, tartalmatlan küzdelmet, s rendszerint öngyilkosság a vége annak a tréfás vigjátéknak, amit életnek nevezünk. New-Yorkban kellene egy olyan színháznak lenni, amelynek műsorán csak tragédia és komoly színmű volna, Shakespearet többet kellene játszani, mert a brit költőt olvasni nem elég. Végül azt ajánlja Mark Twain, hogy a new-yorki színházi igazgatók minél előbb szerezzék meg a „Palmyrai mester” fordítási és előadási jogát. Ezt a darabot Európában látta és rendkívül nagy hatást tett reá. Mert a „Palmyrai mester” — mondja Twain — egy hosszú, szarkasztikus nevetés az emberi élet fölött.

— **Ujabb gombamérgezés.** Tegnap is, tegnapelőtt is hírt adtunk róla, hogy a piacok lelkiismeretlen ellenőrzése következtében egy család mérges gombához jutott és megbetegedett. Ma délután Budán történt hasonló eset. Nyolcz ember lett beteg mérges gombától és csak a gyors orvosi segítségnek köszönhető, hogy haláleset nem történt. A betegek közül kettőt még így is kórházba kellett szállítani. Az eset részletei a következők: Müller István asztalos és Urbán Ferenc keztyűs felesége elmétek retek-utczai lakásukról a szénatéri piacra gombát vásárolni. A gombát délben megették. Délután öt órakor mindkét család tagjai rosszul lettek és mérgezés tünetei között megbetegedtek. Müller István és felesége, a náluk lakó Mesztrics Gyulánén, Szabó Róza gyümölcsáros asszonyon és Pohastingi Ferenc asztaloson nagyobb mértékben ütött ki a gombamérgezés, úgy, hogy Müllert és feleségét a mentők beszállították a Szent János-kórházba. A szomszédban lakó Urbán Ferencet és feleségét valamint Árpád nevű kisfiukat és a többieket lakásukon ápolják, de állapotuk oly súlyos, hogy hetek telnek bele, míg teljesen felépülnek.

Kíváncsian várhatjuk, hogy a vásárcsarnok igazgatósága mikor látja elérkezettnek az időt, hogy valamit tegyen e dologban? Eddig közel harmincz embert vitt a sír szélére. Ez még nem elég?

— **Brandes György és a lengyelek.** Egy lemergi lengyel újság írja a következő érdekes hírt: Brandes György, az európai hírdán tudós és publicista tudvalevőleg nemrégiben egy igen becses könyvet írt a történelmi Lengyelországról és népeiről. Brandes sokat bókolt ebben a művében a konzervatív szlachecizoknak és kifejtette, hogy a szociálisták és a liberálisták nagyon ártalmasak a mai orosz-lengyelek nemzeti életére, mert meggyöngítik az oroszok ellen vívott állandó harcában. Ezt a könyvet Lembergen lefordították lengyelre s az ottani hazafias párt hálából meghívta Brandest, hogy tiszteletét méltó módon nyilváníthassa a lengyel néppel rokonszenvező idegen író iránt. Brandes elfogadta a meghívást, egyszer azonban azt írták a lengyel lapok, hogy Brandes nem jön. Sokáig találgatták a be nem avatottak, hogy mi lehet az elmaradás oka, végre aztán mégis megtudhatták. A hazafias párt néhány vezető tagja, köztük a polgármester is, megtudták, hogy Brandes — zsidó és visszavonták a meghívást. A derék lengyelek, úgy látszik, nagyon szigorúan vették a kiváló tudósok azt a kijelentését, hogy a liberálisták károsak a lengyelekre nézve.

— **Drumont monopóliuma.** A párisi „Figaro” ismeretes Capus Alfrédje a következő jelenettel jellemzi a francia antiszemita demagógia szellemét:

(A kamara társalgójában. Az ülést éppen az imént rekesztették be. A társaság központja Lazies antiszemita képviselő, aki ülés közben „Le a zsidókkal!” kiáltással lépett az ülés terembe s ezért most összes pártihívei élénken üdvözlik.)

Lazies (szerényen): Önök nagyon is szeretetreméltók uraim, tulságosan szeretetreméltók.

Egy képviselő: Nem, nem uram, az valóban nagyszerű volt! És micsoda hangja van!

Lazies: Azt hiszik, hogy a mester meg lesz velem elégedve?

Egy képviselő: Drumont? Természetesen! El lesz ragadtatva. De éppen itt jön. Nyilván személyesen akarja önt üdvözölni. (Drumont odajön.)

Lazies: Tisztelt mester!

Drumont (szórakozottan): Jó napot, Lazies, jó napot!

Lazies: Szabad kérdeznem, hogyan tetszett önnek mai beszédecském?

Drumont: Az ön beszéde? Ön tartott beszédet?

Lazies (némi zavarral): Hát közönséges értelemben véve nem volt éppen beszéd...

Drumont: Nem értem önt? Miről beszélt ön? Összintén szólva, egy szót sem hallottam belőle.

Lazies: Hát az a kiáltás, hogy: „Le a zsidókkal!”

Drumont (összeráncolja homlokát): Valóban nem emlékezem...

Lazies (roppant nagy zavarban van): Én azt hittem, hogy nagyon fog tetszeni a mesternek...

Drumont (Lazies vállára teszi a kezét): Lazies!

Lazies: Mester?...

Drumont (hidegen): Legyen szives, a jövőben ne kiáltson a kamarában, hogy: „Le a zsidókkal!” Majd ha én helyénvalónak találom ezt a kijabálást, magam is ki tudom nyitni a számat. Erre kizárólagosan év vagyok följegozítva ott a kamarában.

Lazies: De...

Drumont: Megengedem önnek a „Le a zsidókkal” jelszó használatát az utcán, kávéházban, vagy akár nyilvános gyűlésen is, a kamarában azonban soha! Erti? Soha! A kamara az enyém! Csak nem akarja magával elhíttetni, hogy ön szebben tudja kiáltani: „Le a zsidókkal!” mint én?

Lazies (reszkette): Oh...

Drumont: Tehát jegyezze meg magának, amit mondtam...

Lazies (akit a szigorú dorgatorium egészen megfélemlített): Szabad talán azt kiáltanom: Éljenek a zsidók!

Drumont (dühösen): Ne kiáltson maga semmit, az lesz a legokosabb!...

— **Csavargók vagy kémek?** A német kormány tudvalevőleg tömegesen kiutasította a szlovákokat a német birodalom területéről. Az orosz lapok mérges cikkeiben válaszolnak erre az intézkedésre és azzal gyanúsítják az Oroszországban járó-kelő németeket, hogy nem is csavargók, hanem kémek. A „Moakovsky Vjedomosti” például ezeket írja:

„Elárastották hazánkat mint telepések, jószágigazgatók, gyárvezetők, nyakunkra hozták őket,

mint tanárokat, mérnököket, legutóbb hejvet adunk a német tőkepénzeseknek is, de senki sem veszi észre a rajonkint betóduló német csavargókat, a nyugati tartományok valóságos csapását. Faluról-falura mennek mint kéregetők, de titokban jegyzeteket csinálnak az utakról és helyi viszonyokról: mert valamennyien intelligens emberek, sőt mondjuk ki, kellenél is intelligensebbek. Vajon ki hiszi el, hogy munkát keresni jönnek ide, vagy a házalókereskedésből maradó csekély haszonért, hiszen többet költenek, mint amennyit keresnek. Pár év előtt megszorították a házalókereskedést s elmaradtak a tót házalók, ezek helyébe németek jöttek feles számban, sokszor tót drótosoknak öltözve; sőt magyarországi tótoknak is vallják magukat, pedig németek. Előszerttel keresik fel a Dvina és Dnjeper között, de a Dnjeperen túl már nem látni őket, mert ott már nincs mit kémlelni. Sokszor rajtakapták őket, az erdőszélen rajzolva! És eddig senki sem szorította őket kellő igazolásra, nem kíváncsi senki látni jegyzeteiket és rajzaikat. Nem csavargók ezek, hanem csatatervek előkészítői!

— Osztrák nő amerikai fogságban. New-Yorkból írják, hogy az ottani magyar és osztrák körökben nagy feltűnést keltett Hejtmank Emilia asszonynak, a „Vltava” nevű cseh női-egyesület titkáranak elfogatása. Hejtmankné két év óta viselte ezt a hivatalt és most, mikor leköszönt, a rábizott huszonkétezer forintból kétezer forinttal nem tudott elszámolni. Tudja, hogy az egylet céljaira használta föl ezt a pénzt is, de hogy mire, arról már nem tudott számot adni. Az egyesületben mindazonáltal elsimították a dolgot, mert megbiztak Hejtmanknéban. Már-már elfelejtették az egész affaire-t, mikor Stranskyné, az egylet elnöke, bűnvádi feljelentést tett a volt titkárnő ellen, mire ezt négy gyermekével együtt elfogták és fogságba hurcolták. Az elfogott asszony ügyvédje fűvel-fával megmozgatott, hogy kiszabadítsa kellemetlen helyzetéből. Végre már belegeyezett a bíró, hogy 500 dollár biztosíték ellenében ideiglenesen szabadon bocsátja, hanem az ötszáz dollárból Hejtmankné szegénységére való tekintettel — egy dollár lett. Az elfogatás előzményei a következők: Néhány nappal azelőtt, hogy az elfogatás megtörtént, egy férfi állított be Hejtmanknéhoz és tudatta vele, hogy mi vár rá. Rá akarta bírni, hogy rejtőzzék el a rendőrség elől, az asszony azonban kijelentette, hogy ezt nem teszi, mert semmi oka sincs rá. Erre az idegen elment. Pár nappal később két ügyvéd jött hozzá egy rendőrrel. Az ügyvédek Stranskynétől jöttek és egyezkedni akartak Hejtmanknéval. A volt titkárnő azonban kijelentette, hogy neki nincs min egyezkedni. Erre a rendőr elfogta és elvitte. A míg fogságban ült, egy ügyvéd jött hozzá, aki ajánkozott, hogy kétszáz dollárért kiszabadítja, Hejtmankné azonban szóba sem állt vele. Mikor kiszabadult, ez az ügyvéd újból fölkereste és azt mondta, hogy megint bezárattja, ha nem fizet neki legalább hetvenöt dollárt. Hejtmankné felelet helyet a törvényszékhez ment, ahol most nagyban tárgyalják a derék ügyvéd ügyét.

— Valódi Jaeger lanár-féle normál-alkórházát (Benger gyártmánya), kötött és szövött gyapjúrukat ajánl *Heyek Adolf Szervita-tér, a vadászudvaron.*

— A Budapesti Takarékpénztár és országos zálogkölcsön részvevőtárs. *osztályosajáték-osztálya (Budapest, Koronaherczeg utca 11.)* gyorsan és pontosan intéz el minden megrendelést. Az osztályosajáték iránt mutakozó rendkívüli érdeklődés folytán ajánlatos a megrendelést (postautalványon vagy utazvétel mellett) mielőbb beküldeni, mintán az első huzás már holnap csütörtökön november hó 17-én kezdődik.

Naplrend.

Naptár: Szerda, november 16. — Római katolikus: Ottmár ap. — Protestáns: Ödön. — Görögorszag: (november 4.) Joannic. — Zsidó: Kislev 2. R. Ch. — Nap két óra 51 perczkor reggel, nyugozik: délután 4 óra 5 perczkor. — Hold két reggel 9 óra 48 perczkor, nyugozik délután 6 óra 6 perczkor.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig. Nemzeti muzeum: Képtár, nyitva délelőtt 9—1-ig. Többi társai, köztük a néprajzi osztály is (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Kereskedelmi muzeum a városligeti iparcsarnokban nyitva d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5-ig.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye (II. kerület, Oszlop-utca) nyitva hétköznapokon délelőtt 10—1 óráig.

A mezőgazdasági muzeum a városligeti Szechenyi-szigeten nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 3—5-ig. A „Hódoló díszfelvonulás”, Eisenhut Ferencz őriási körképe Városliget, Andrassy-ut végén, látható reggel 9-től este 5 $\frac{1}{2}$ óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermekjegy 30 krajczár.

A rakoncztalan forrás.

(Az eskütéri hid kalamitásai.)

A fővárosban ma az a hír volt elterjedve, hogy az eskütéri hid építését a budai parton fakadt újabb forrás annyira megakadályozza, hogy a négy milliós hid s vele együtt a drága kisajátítások és tervek alighanem mind kárba vésznek. Utána járunk ennek, a mi helyi viszonyaink közt is hihetően hangzó hírnek és mint előrelátható volt, kevésbé rémes meglepetésről számolhatunk be.

Lapunk kiküldött tudósítója a hid építéséről s az ezzel járó kalamitásról a következőket írja:

Az eskütéri hid építésénél a vállalkozók és több mérnök vezetése mellett háromszáz munkás serényen dolgozik. A sziklatömbök, amelyek az építendő egyvízlású lánchidnak az ellentámasztó szolgálatot fogják teljesíteni, már a fél magasságot elérték, míg a lánckamarák mindkét oldalon a befejezés stádiumában vannak. A mindkét oldalon egyöntetűen haladó építkezés alatt a budai oldalon nem egy ízben aggodalomba ejtette a vállalkozókat a Gellérthegy vulkanikus forrásának folytonos rakoncztalankodása, ami nem egyszer meg is akadályozta a munkát. Pedig a vállalkozók, amikor a költségvetést megcsinálták, számoltak azzal az eshetőséggel, hogy a kitoró forrás nagyobb technikai apparátust fog megkövetelni, de nagyobb elemi akadályra mégsem számíthattak. Mikor azonban márczuisban az előmunkálatok megkezdése előtt mindkét oldalon próbafurásokat tettek, már akkor bajuk volt a forrásokkal, mely a budai oldalt árasztotta el és a Rudas-fürdő vizét apasztotta meg. Akkor kavicsokkal tömték be a furt lyukát. A munkát aztán zavartalanul megkezdették, de az sem tartott sokáig, mert a betömött lyukon a forrás újra kitoró.

A vállalkozók akkor ólomcementtel tömték be a nyílást, de ez is hiábavaló volt, mert a víz ma is, amikor a munkálatok javában folynak, ha nem is nagy mértékben, de az a gya-gos ereken keresztül ugyancsak bőven szivárog. A vállalkozók most úgy akarnak a dolgon segíteni, hogy a forrást pneumatikus uton akarják betömni. Miután konstataáltak, hogy a forrás egy és fél atmoszféra erejű, úgy vélik, hogy a caisson két atmoszferikus erővel a vizet el fogja távolítani, hogy aztán a szárazban egészen kényelmesen tömhessék be betonnal a forrás nyílását, melynek rétegvastagsága három méterre tehető.

A vállalkozók már előzőleg felelősséget vállaltak az iránt, hogy a Rudas-fürdő vizét nem fogják elvonni a fürdások.

E felelősségüket arra alapították, hogy a kemény sziklarétegekben a forrás nem akadhat új erékre és így az építés helyén lévő új nyílás betömése következtében a víz csak a régi útján a Rudas-fürdő medencéjébe fog visszatérni. Mindenesetre még a caisson útjának a sikerétől is függ valami, mert ha az ferde irányban kap utat, akkor ismét nehézségek állanak elő, melyek ellen aztán a technikanak újabb segítségét kell alkalmazni.

A caisson alkalmazásánál mindenesetre nagy hőség lesz lent, melyet talán a téli hideg levegő csökkenteni fog. Ha azonban ennek daczára is nagy lesz a hőség, akkor mesterseges uton fogják a levegőt lehűteni.

A vállalkozóknak ez a nem várt esemény egyelőre legalább 100,000 forintjukba fog kerülni.

Ez a százezer forintos kiadás azonban aligha jelenti az egész többletet s a vállalkozóknak még további veszteségekkel is kell számolniok. A kala-

mitások elbáritását az illető állami közegek kétségkívül mindenképen ellenőrizni fogják s így a hid építésében fennakadásról nem lehet szó, az egésznek beszüntetéséről még kevésbé. Az egész szenczáczió mindössze is akkorkára töpörödik össze, hogy idővel majd megilletődéssel haladunk végig az új hidon, a budai hídfőnél arra gondolván, hogy itt akartak egyszer az emberiség érdekei ellen fellázadni azok a békés források, amelyek máskor csupán rheumát és köszvényt gyógyítani szoktak.

A bolygó anarchisták.

(A belügyminiszter rendelete.)

A belügyminiszter a napokban fontos rendeletet adott ki, amelynek szükséges voltát már egy hónappal ezelőtt fejtegettük lapunkban. Az anarchistákról van szó, az emberi társadalom eme fenevadjáról, akik ellen, ha elszaporodnak és pusztítani kezdenek, csak egy hajtóvadászatot kell rendezni, mint a kárttevő vadak ellen.

Erzsébet királyné meggyilkolása után megindult a hajsza az anarchia vadjai ellen. Azóta nem volt nap, hogy a külföldi metropolisk valamelyikéből tömeges anarchista kiutasításról ne jött volna jelentés. Zsardárok és csendőrök szuronyos pusztával közrefogják a hazátlan megbélyegzeteket és viszik a határra. Azután mehet világgá.

Ezzel persze a dolog elintézve nincs. Az anarchista megy, valahova csak mennie kell s akárhova jut, magával viszi a benne megfogant ragályt és veszedelmet. Sehol se lehet maradása. S ha a sok ország közt akadna egy is, amely nem gondoskodnék, hogy a veszedelmet nem ereszti be határain, ott összesereglenének a szörnyetegek, örökös nyugtalanságára a békés társadalomnak.

Ez a körülmény tette szükségessé a magyar belügyminiszter gondos és körültekintő intézkedéseit, amelyekről a következőket jelenthetjük:

A belügyminiszter ez évi 800/Res. szám alatt a következő rendeleteket intézte az összes közigazgatási hatóságokhoz:

„A külföldi hatóságok az anarchista üzelmek megállítására végett újabbán a nem honos anarchistáknak országuk területéről való kitiltását vette célba. Minthogy ezen intézkedések folytán bekövetkezhettek az az eshetőség, hogy az így kitiltott közveszélyes egyének Magyarország területére is beözönlenek s esetleg itt szándékoznak tartózkodni, az ezen eshetőséggel járó veszélyek, különösen pedig az anarchisztikus tanok terjesztésének és az anarchisztikus üzelmek megakadályozása céljából felhívom a hatóságot, hogy a területen tartózkodó idegeneket, legfőként munkásokat s zigoruan ellenőrizze s az esetre, ha azok közt más országból kitiltott anarchista, vagy egyáltalában olyan találtatnék, ki az állam biztonságát veszélyeztető anarchisztikus törekvésekkel alaposán gyanusítható, haladéktalanul intézkedjék, hogy azok, mint az 1885. évi 9389. szám alatt kiadott tolonczszabályzat 2. szakaszának a) pontja alá esők, az ezen szabályzatban előirt módon az ország területéről kösedelem nélkül kiutasítsassanak. A külföldi hatóságok által kiutasított anarchisták fényképeit, vagy esetleg személyleírását az eljárás sikere érdekében, a hatóságnak esetenként meg fogom küldetni.

Eljárása eredményéről hozzám esetenként jelentés teendő.

Perczel s. k.

ad 800/Res.

A külföldről kiutasított s esetleg Magyarorszagba beözönló anarchistákkal szemben követeendő eljárás tárgyában 800/Res. szám alatt kelt körrendeletem kiegészítéseként elrendelem, hogy az ország területéről kiutasított külföldi illetőségű anarchisták névjegyzéke, az erre illetékes rendőrhatalóság által azonnal a „Rendőri Közlöny”-ben tétessék közzé. — A külföldről kiutasított idegen illetőségű anarchisták névjegyzékét is ezentul a hivatalos „Rendőri Közlöny”-ben fogom közzétetni. Felhívom ennél fogva a hatóságot, hogy megfelelőleg intézkedjék, miszerint a nevezett lapban idevonatkozólag foglalt közleményeket közegei figye-

emmel kísérjek és a kiutasított anarchistákról rendőrhatalóságok külön pontos nyilvántartást ve-
essenek.

A miniszter meghagyásából:

Dr. Sélley s. k.,
miniszteri tanácsos.

634/Res.

Utalással folyó évi 800/Res. szám alatt ki-
adott körrendeletemre, felhívom a hatóságot, hogy
jövőben az ország területéről kiutasított külföldi
anarchistákat a kiutasítás fogantatása előtt
fényképeztesse le s a fényképeket 12 példányban
ide azonnal terjessze fel.

A miniszter meghagyásából:

Dr. Sélley s. k.,
miniszteri tanácsos.

Egy emigráns házaspár tragédiája

Asztalos János a bécsi egyetemen tanult
abban a viharos esztendőben, mikor fegyverbe
szólította a haza minden fiát. Jött ő is az első
hívásra. Ahol utközben találkozott az első sorozó
bizottsággal, ott előállott. Csak a nevét kérdezték
tőle, amit beírtak egy nagy könyvbe és már katoná
volt. Zsebében ott volt ugyan már a doktori dip-
lomája, de ő hallgatott róla. Nem gyógyítani akart
ő sebeket, hanem útni.

Tanulta ujonczpajtásaival egy pár napig
Asztalos János doktor is, hogyan kell parancs-
szóra lépni, aztán háboruba küldték. Katonának az
a legjobb iskola. Káplár lett csakhamar a hátor
ujonczból, majd őrmester, hadnagy. Sebet is ka-
pott nem egyszer. Akkoriban az ilyesmit nem na-
gyon vették számba.

A téli hadjárat alatt egy sebével valami al-
földi uri házhoz vetődött. Két napig pihent, aztán
bucsuzott, hogy indul a csapatja után. Nem ment
egyedül. A ház kisasszonya, egy viruló tizenhét
éves leány követte a hadit. Az első tábori pap,
akivel találkozott, megáldotta a frigyüket. Irást is
adott róla, házasságlevelét. Ki tudja, mikor söpri
el őt egy eltévedt golyó, legyen meg hát a bizony-
ságuk.

Ketten szenvedték végig az 1848—49-iki had-
járat fáradalmait. Az asszony mindvégig férje ol-
dalan maradt.

Aztán elkövetkezett Világos. A honvédek se-
rege letette a fegyvert. Menekültek a hazafiak, ki
merre tudott.

Asztalos János, akkor már törzskari őrnagy,
Kossuth Lajos mellett volt, Perczellel, Dembinszky-
vel és Bemmel együtt. Ott volt Orsovánál is 1849.
augusztus havának utolsó napjaiban, mikor a me-
nekülők átkeltek a Dunán. Egy csónak átvitte
Asztalost is és a feleségét.

A menekülők nem adták fel a reményt,
hogy visszatérnek még Magyarországra. Csak Asz-
talos nem hitte, hogy jobbra forduljon valaha a
sorsuk. Mikor a Duna közepén járt a csónak,
kettétörte széles kardpengéjét és darabjait a
folyamba dobta.

— Az én lábam nem lép többé
magyar földre.

— János, jó az Isten, vigasztalta a felesége.
Hátha, mégis...

— Soha.

Widdinből, a menekülők első állomásáról,
Törökországba vándorolt Asztalos Sándor a felesé-
gével. Mint orvos telepedett le a török fővárosban
és csakhamar elterjedt praxiszra tett szert. Házat
is vett később. De a szíve nem hagyta nyugodni.
Adott szava tartotta külföldön, hát legalább elköl-
tözött a szerb fővárosba, Belgrádba. Ott csak a
Duna választotta el hazájától. Orvosi gyakorlata itt
már kisebb körre szorult. Megrongált egészsége
nem engedte, hogy praxiszra tegyen szert. Csön-
desen elégedett öregedő feleségével abból a szeré-
ny jóvedelemből, melyet konstantinápolyi háza
hajtott.

Az öregek nyugalmát az utóbbi években
gyakran megzavarták magyarországi levelek. Egy
fiatal rokonuk, aki kint járt volt náluk Török-
országban, az írta azokat. Pénzt kért az öregektől
és öngyilkossággal fenyegetődzött, ha kérését meg-
tagadnák.

Az első pénzküldeményt követte a második,
harmadik is és hetek előtt dobra került a z
öreg konstantinápolyi háza.

Utolsó támasztékukat veszítették el. A nyo-
mor leleselkedett rájuk minden sarokból. Nem akar-
ták megvárni míg utoléri őket és elhatározták kö-
zösen, hogy meghalnak.

A karjaiba fogta a hetvenhat éves
öreg a hatvanhat éves feleségét
és a szívéhez odanyomta pisztolya hideg csövét.
Kibuggyant a köny a szeméből, mikor érezte,
hogy nehezedik mindinkább karjaira felesége hi-
degülő teste. Egy másik lövés kioltotta az ő éle-
tét is.

Csak másnap akadtak rá a szomszédok az
öregek holttestére. Egymás mellett feküdtek mereven,
a szoba földjén. Egy levél az asztalon, melyet dr.
Asztalos János írt, tett tanúságot, hogy közös szán-
dékál költöztek ők ketten a másvilágra. Az asz-
talon összekuporodva ott guggolt szomorúan egy
komikus pofájú kis kapuczinus majom melyet még
törökországból hoztak volt magukkal.

Ez volt az emigráns-pár szomorú tragédiájá-
nak egyetlen szemtanuja. Sokan ismerték Belgrád-
ban az öreg emigráns házaspárt. Szomorú végük
részvétet keltett mindenfelé az idegen városban.
Ma temették őket.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Népszínház. Vidor Pál népszínművét, a
„Vörös sapka“-t, több évi pihentetés után ma este
újra látnuk. Egy pár józú jelenete miatt nem is
bántuk, hogy fölfrisítették. Persze olyan friss,
amilyen akkor volt, midőn Blaha Lujza játszott
benne, soha sem lesz többé. Blaha Lujza volt a
test és a lélek abban a félszáz népszínműben,
amelyeket az utolsó husz évben előadtak. Vala-
hányszor Blahánét kivettük e darabokból, nem ma-
radt ott soha semmi. Blaha Lujza a színészet tör-
ténétében nagyobb lesz mint Ristori és nagyobb
mint Rachel. Mert Ristori játszhatta Macbe-
thet és Stuart Mária-t, Rachel játszhatta Cor-
neillet és Racinet, de mit játszott Blaha Lujza?
Mit is kellett szegénynek játszania husz éven ke-
resztül! Rongyot, lihetetlenül sok rongyot és min-
dig nagyobb rongyokat. Összehordtak számára
minden utschéli kavicsot és ő aranyat csinált be-
lőle. Megoldotta az alchimia titkát az ő titokzatos
erejével. Azt mondom önöknek, hogy megfoghatat-
lan tehetség. Kislányára, a Sárkára, nem hagy-
hatott semmit. Mit is hagyhatott volna rá? A sze-
repeit? Ezeket a silányságokat? Az öreg Tommaso
Salvini, ha fiára nem öröklődött is át az ő lángelke,
legalább ráhagyhatta a szerepeit és Gustavo ur
ma eljátszhatja Hamletet és Romeot. Amde a Blaha
Lujza szerepeit némi hatással újra eljátszani annyi
volna, mint Blaha Lujzát újra eljátszani. És ez
lehetetlenség. Blaha Sárkának, ennek a jókedvű,
szép asszonykának a tehetsége nem oly titokzatos,
mint az anyjé. Sokkal világosabb. Ezért jobban
szerettük volna, ha a „Vörös sapka“-t föl nem
frissítik, hanem inkább archaizálják és ezt teszik
Blaha Lujza minden szerepével, ameddig csak le-
het. Mert ha a népszínmű-irodalmat már a sárga
földig hurezoltuk (ami miatt nem érzünk lelki
furdalást), tartozunk ennek az irodalomnak egy
kevés lovagiassággal is. Tehát kifejezzük azt a
gondolatunkat, hogy a népszínműveink tényleg sil-
ányabbak, mint ahogy a Blaha Lujza előadásában
látszanak, de valószínűleg jobbak, mint ahogy a
Blaha Sárka előadásában fognak talán egykor lát-
szani. Ez volt az impresszió, midőn ma este a
„Vörös sapka“-ban Blaha Sárkát édes anyja örö-
kében látnuk. Vidor Pál, a szerző, pompásan jár-
szotta Szél Matyit, Németh elragadó józúsággal az
öreg Ambrus gazdát. P. Lukács Juliskának (Tere)
ellensúlyoznia kellett szerepének hálálanságát.
Szirmai is hatást ért el és mulattunk a Kassai vén
korhelyén.

* Fáy Szeréna Marosvásárhelyt. A budapesti
nemzeti színház volt művésznője. Fáy Szeréna, ki
jelenleg a kolozsvári színház tagja, három estén át
fog vendégszerepelni Marosvásárhelyt. Bokodi tár-
sulatánál. A következő darabokban fog fellépni:
„Lecouvreur Adrienne“, „Deborah“ és „Odette“.

* Magyar felolvasónő külföldön. Tordai Grail
Erzsi, az ismert felolvasónő, jelenleg körutat tesz
Németországban és felolvasó estéin a magyar iro-
dalom vig elbeszéléseit és humoros költeményeit
mutatja be. Mindenfelé nagy sikereket arat és a
német közönség lelkesül a magyar humorért. Nürn-
bergben különös tejszést keltettek Mikszáth Kál-
mán és Rákosi Viktor vidám elbeszélései, amelye-
ket Neugebauer László fordított németre. A német
lapok meleg elismeréssel írják a jeles felolvasó-
nőről.

* Niko Lina jubileuma. Nikó Linának, a Vig-
színház kiváló komikájának harminczéves színész-
jubileumát december harmadikán ünneplik meg
A jubilaris előadásán a „Kaland“ és „Niobe“
kerül színre.

* Az „Urania“-színház. A tudományos szín-
ház ügye a magyar társaság művelt köréi-
nek élénk érdeklődése révén egyre na-
gyobb haladást tesz. Szakbizottságai, melyek a
tudományos élet legkiválóbb tagjaiból állanak, mű-
ködésüket megkezdték; legújabbán a sajtóügyi bi-
zottság tartotta alakuló ülését Szatmári Mór elő-
adó egybehívására. E bizottságba a következő hir-
lapírókat kérték fel: Csajthay Ferencz, Kiss Jó-
zsef, Hoitsy Pál, dr. Kenedi Géza, Cziklay Lajos,
Sturm Albert, Bartók Lajos, Braun Sándor, Szóts
Pál, Weisz Julián, Fenyő Sándor, Kende Zsigmond,
Zempléni P. Gyula, Noffer Antal, Bajza József,
Jancsó Dezső, dr. Friedrich Tivadar, dr. Bródy
Lajos és Kálnoki Izidor. Az egybegyűltek elnökké
egyhangulag Hoitsy Pált választották meg, aki a
tisztelet köszönettel elfogadta és kifejtette, hogy e
szakosztály a magyar és világsajtó történelmi fej-
lődését, s az egyes nagy lapok beléletét, az újság-
írás specialitásait fogja a tudományos színházban
bemutatni. Ugyancsak a minap ülésezett az ala-
kulandó Urania földrajzi szakbizottsága is, dr. Erődi
Béla elnöklésével. A bizottság tagjai: Havas Rezső,
Gerster Béla, Cherven Flóris, Jankó János, Berecz
Antal, Gendele János, Thirring Gusztáv, Demkó
Kálmán és Hopp Ferencz. Az előadói tisztre Chol-
nok Jent szemelték ki.

* Az iparművészeti kiállítás. Az iparművé-
szeti muzeum üllői-uti csarnokában e hónap vége
felé kettős kiállítás nyílik meg. Az egyiket a
muzeum igazgatósága rendezi angol iparművészeti
rajzokból és mintákból, amelyek Londonból már
e hét végén megjönnek. A másik az iparművészeti
társulat karácsonyi kiállítása lesz, amelyre igen
sok művészi és műipari tárgyat jelentettek be. Ez
a kiállítás egyuttal karácsonyi vásárral van egybe-
kapcsolva.

* A zenepiaczról. Váradi Antal „Hóra“
című költői elbeszélésére Erney József zenét írt.
A melodráma (17 lap) a pesti könyvnyomda rész-
vénytársaságnál jelent meg, ára két forint.

FŐVÁROS.

(A farkasréti villamos.) A budaiak ma dél-
előtt tisztelegtek Schmidt József kereskedelmi állam-
titkárnál a farkasréti temetőbe tervezett villamos
vasut vonalának közigazgatási bejáratását kérve.
Az államtitkár megígérte az ügy sürgős elinté-
zését.

(A hódolói felirat.) A főváros közgyűlése a
mult héten határozta el, hogy Pest, Buda és Ó-Buda
egyesítésének huszonöt éves jubileuma alkalmából
hódolói feliratot intéz a királyhoz. A felirat holnap
készül el s csütörtökön délelőtt tizenegy órákor
küldöttség viszi ő felségéhez.

(Előjárók értekezlete.) A kerületi előjárók
rendes negyedévi értekezlete ma délelőtt volt a
polgármester elnöklése alatt. A polgármester fel-
hívta őket, hogy ezentúl a lakhatási engedélyekről
szóló kimutatásokat pontosabban küldjék be a sta-
tisztikai hivatalba és pontosabban hajtsák be az
építkezési engedélyek díjait.

(Wesselényi emléktáblája.) A főváros tanácsa
utasította a képzőművészeti bizottságot, hogy Holló
Barnabás szobrászszal kösse meg a szerződést
a Wesselényi Miklós emléktáblájára nézve. Az
emléktábla helyét még nem alapították meg, ezt a
középítési bizottságra bízták.

(A kanyaró.) A kanyaró-járvány, másfél hó-
napos terjeszkedés után vágtere csappanni kezd.
A kanyaró is, a vörheny is jóval kisebb számban
fordul elő, mint ezelőtt csak nyolcz-hiz nappal is.

A tanács a tiszti főorvosi hivatal előterjesztésére a jövő esztendőben a bezárt elemi iskolák egy részét megnyitvatja, csak hogy az oktatást reggel nyolcz óra helyett kilenczóra kezdeti meg.

(A fogyasztási adó leszállítása.) A fővárosi egyesület ma délután tartott ülésének a fogyasztási adó leszállítása volt a főtárgya. Löcherer Andor hosszú tanulmányt mutatott be a főváros közlekedésének bajairól, amelyeket nagy részben a fogyasztási adók túlmagas volta okoz. Kiveseli a magyar államvasutak szállítási kedvezményét, amelyben a vásárcsarnokba küldött eladó tárgyak részesülnek. Az egyesület figyelemmel hallgatta az előadást és elhatározta, hogy Löcherer tanulmányát kinyomatja.

(Az új adó.) A tanács ma tárgyalta a főszámvonóknak az új önálló fővárosi adóra vonatkozó javaslatát. A múlt ülésen a tárgyalást elhalasztották mert nyomtatásban akarták látni, milyen a lefelé progresszív adó. Lampl Hugó főszámvonó ma nagyobb beszédben igyekezett fölfontolni javaslatának az előnyeit, de a tanács a javaslatot nem fogadta el, hanem kiadta a pénzügyi bizottságnak, hogy a többi adójavaslattal együtt tárgyalja.

Kétszázhetvennyolcz szavazat.

(Báró Bánffy Dezső diszpolgársága.)

Kétszázhetvennyolcz aláírás van eddig arra az indítványra, amely báró Bánffy Dezső miniszterelnök diszpolgárrá való megválasztását ajánlja a főváros köztörvényhatóságának. Hogy a 418 köztörvényhatósági tagból hiányzó száznegyven közül még hányan csatlakoznak az indítványhoz, azt nem lehet tudni. Az ellenkezők száma azonban elég pontosan meghatározható: ötvenkilenc sas közül ötvenhárom, azután Kasics Péter és az ő két szavazatot tevő szabadcsapata, végül a Ferenczvárosból négy, vagy öt városi képviselő, ami összesen ötvenkilenc-hatvan voks lehet. Nincs kizárva, hogy a Polónyival és Kasicsossal egy lakikban hánykódó Sartoryak közül még néhányan ehhez a kisebbséghez csatlakoznak, de akkor is háromszoros többséggel állnak szemben.

Mivel ekkép az ellenzék nagy kudarcza kétséget nem szenvedhet, új fegyverek után is néztek. Kasicsnak van mindig. Megrendeltek tehát az ő gyárában néhány interpellációt. Az egyiket a belvárosi kaszánya német felirata, a másikat Hentzi esontjainak a budai katonai temetőből való kiásatása tárgyában.

Ennek a tervnek, valamint az ellenzéki felszólalásoknak holnap az lesz az egyetlen eredményök, hogy a közgyűlés tovább tart. Esetleg úgy járhatnak a tisztelt városatyák, mint a sajtóügyi esküdtek. Kivételesen nem a mulatozás kedvéért fognak éjszakázni.

Budapest székes főváros törvényhatóságának közgyűléséhez báró Bánffy Dezső miniszterelnök diszpolgárrá való megválasztása iránt benyújtott indítványt a következő bizottsági tagok írták alá:

Abeles Zsigmond, Adler Lajos, dr. Adler Zsigmond, ifjabb Aich Ferencz, dr. Apatichy Sándor, dr. Arányi Miksa, Arnstein Henrik, Augenstein Samu, dr. Axaméthy Lajos.

Bachát Dániel, Back Fülöp, Bálint Sándor, dr. Bamberger Béla, Bánhegyi József, Barabás József, dr. Bárón Jónás, Baumann Antal, Beck Dénes, Bennel Sándor, beliczi Beliczay Béla, Benedek Sándor, Benka Gyula, dr. Berzevichy Albert, Bochor Károly, dr. Bokay János, Breitner L. Zsigmond, Breslmayer Kálmán, Breslmayer Román, dr. Bródy Samu, Bohala György, dr. Buday József, Burg Ferencz, Busbach Péter.

Cristofoli Fortunato, Czajlik Alajos, Czigier Győző, Czigy János, Császár Jenő, Cepreghy János, dr. Csiky Kálmán.

Dr. Darvai Fülöp, Del Medico Ágoston, Dépolá Lajos, Deutsch János, Deutsch Samu, hatvani Deutsch Sándor, Dósa Kálmán, Duma György.

Eberling József, dr. Ekner János, Ehrlich G. Gusztáv, Eisele József, Eckermann Ede, dr. Ernyei Mór. Dr. Falk Miksa, lovag Falk Zsigmond, dr. Feleki Béla, Fenyvesy Adolf, Fényi Zsigmond, Fleischl Sándor, dr. Fraenkl Sándor, Freund Vilmos, Freyberger Pál, dr. Friedmann Bernát, Forrai Gábor, Fürst Jakab.

Gajári Ödön, Garacsy Mihály, Gebhard József, Dr. Gerő Lajos, Glück Frigyes, budai Goldberger Samu, dr. Gombár Tivadar, dr. Gonda Ignác, dr. Göcz József, dr. Grauer Vilmos, dr. Grosz Sándor, Grossmann Miksa, Gundel János, Gyertyánffy István, Gyulányi Adolf.

Hartenstein Zsigmond, ifjabb Hazzmann József, Hauszmann Alajos, Havass Károly, dr. Havass Rezső, Hegedüs Sándor, dr. Heinrich Kálmán, dr. Heltai Ferencz, csefei Herczog Péter, Hevesi Ödön, Hilbert Károly, Hindy Kálmán, Hirsch István, Hirsch József, Lajos, dr. Hlatky József, ifjabb Holtzspach Nándor, Horváth A. János, Horváth József, Horváth Lajos,

Hudcz János, Hulitius Károly, Huszár Adolf, Hüttl Tivadar, butfai Hüvös József.

Jálics Géza, haraszti Jellinek Henrik.

Kállay Gyula, Kanyó Sándor, Kaschnitz Gyula, Kauser János, dr. Kern Tivadar, dr. Kertész Ábra, dr. Kiss József, Kleiner Ármán, Koch József, báró Kochmeister Frigyes, dr. Kohn Sámuel, Kohner Ágoston, Kollár Lajos, dr. Komlós Ágost, Komoróczy Sándor, Kócs Géza, Kossutányi Géza, ifjabb pákai Kölber Fülöp, Krantz Ede, megyeri Krausz Lajos, dr. Kresz Géza, Krieger György, Kugler József, Kunváry Fülöp, Kunz Ferencz, Kurz Vilmos.

Lád Károly, Láncezy Leó, dr. Láng Lajos, Légrady Károly, Lengyel Sándor, dr. Lichtenberg Kornél, Linczer Imre, dr. Löw Sámuel, Löwy Adolf, dr. Ludvik Endre, Ludwig Gyula, Ludwig János, Lukács Béla, Lukács József.

Madarassy Gábor, Mandello Károly, Mandl J. Ignác, Mándy Lajos, Márfly Ágost, Marx János, Maszanek Rezső, Mauks János, Mauthner Adolf, Mauthner Ödön, Medrey Zsigmond, dr. Mezei Mór, dr. Mezei Sándor, rákosfalvi Méri János, Michl Alajos, Mihálovics Antal, dr. Miklósi Henrik, Milassin Mihály, Moldorányi Sándor, dr. Morzsányi Károly, Mössmer Ferencz.

Nay Rezső, dr. Neményi Ambrus, Német Titusz, dr. Neumaun Ármán, Neuschloss Ödön, Névay László, dr. Nyiry Lajos.

Oeti Antal, Okolicsányi Gyula, budavári dr. Országh Sándor, Osztoits Mihály, dr. Ott Ádám, Ott Lajos, dr. Orley Lajos.

Paksy Béla, Palotai Rezső, Paulheim József, Peringer Ferencz, dr. Petsits Márk, báró Podmaniczky Frigyes, dr. Pollák Illés, Popper István, Pórszász Gyula, Prükler László, Pucher József.

Radocza János, dr. Rác Károly, Ráth Péter, id. Rémi Róbert, dr. Rigócz Kálmán, dr. Rónay Károly, dr. Röck Géza, Rupp Imre, Rupp Zsigmond, ruszti Rust József.

Dr. Salgó József, dr. Sámuel Lázár, Sárkány József, dr. Schächter Jakab, Scheich Károly, dr. Schermann Adolf, Schiller György, Sándor Pál, Schmidl Sándor, budai Szabóky Alajos, galgóczi dr. Schreyer Jakab, Schwartz Simon, Schweiger Adolf, Schweiger Márton, Seenger Béla, Seidl Ambrus, Senyey Ferencz, Simon Jakab, Sitz Károly, Soretz Endre, Spanberger Alajos, Stadler Károly, Steindl Imre, Stieber Vince, dr. Stiller Mór, Szabó János, gelléri Szabó János, Szabó József, Szabó M. Ferencz, Szandner Károly, Szántay Adolf, Szász Károly, Szávost Alfonsz, Széll Ignác, dr. Szivák Imre, Szobovics Lajos, Schöber Albert.

Tabódy József, dr. Tatay Adolf, Tenczer Pál, Thék Endre, Tichtl János, Tolnay Lajos, dr. Tóth László, Török József, Török Sándor, Turóczy Adolf.

Vajdady Ernő, Vajdady Gusztáv, dr. Verődy Károly, Végli János, dr. Virava József, Vörös László, Vuk Lajos.

Waldhauser Adolf, dr. Wágner Géza, dr. Wágner Jenő, dr. Weinmann Fülöp, Weinszeisz Lajos, Weisz Berthold, Weisz Fülöp, dr. Weisz Jakab, Weisz Leó, Wellisch Alfréd, Weltner Jakab, Winter Lajos, Wodianer Arthur, Wolf Márton, Wolfner József gyáros.

Zachár Antal, Zboray Béla, Zettner Ede, Ziperovszky Károly, Zsák Hugó.

VIDÉK.

* (Ünnepelt főispán.) Szilágy vármegye törvényhatósági bizottsága mai közgyűlésén lelkes ovációban részesítette báró Wesselényi Miklós főispánt, kit ő felsége, főispánsága tizedik évfordulóján, a Lipót-rend lovagkeresztjével tüntetett ki. A bizottság nevében Sántha Dezső üdvözölte a főispánt, mire az ünnepelt zugó eljenzések között mondott köszönetet. A közgyűlés elhatározta, hogy az ünnepet jegyzőkönyvében megörökíti és a főispán arczképét a közgyűlési terem számára lefesteti. A gyűlés után a tisztí és jegyzői kar tisztelgett a főispánnál.

* (Háromszáz esendőr Váczon.) Pestmegye felső részén újabban erősen terjed a szocializmus, az egyre szegényedő nép pedig mind nagyobb számmal vándorol ki Amerikába, hogy magának és családjának a megélhetést biztosíthassa. A legszigorubb hatósági intézkedések sem vezettek célra, egyre több lett a kivándorló, s a szocialisták száma is évről-évre szaporodik. Most azonban, úgy látszik, kitalálták a módját, hogy hogyan lehet a népre hatni. A honvédelmi minisztérium nemrégiben felszólította a váczi csendőrpáncsnokságot, hogy egy telket szemeljen ki Váczon, amelyen egy háromszáz esendőrnek lakásul szolgáló kaszányát lehet építeni s az építkezési terveket is terjessze fel. A honvédelmi miniszter ugyanis Váczon csendőrségi központot akar létesíteni s innen akarják ellátni Hont-, Nógrád- és Pestmegyék csendőrökét. A váczi csendőrpáncsnokság — mint tudósítónk írja — már eleget tett a minisztérium utasításainak s az építkezéseket is már legközelebb megkezdik.

Az Emke évi jelentése.

Közvetlenül azután, hogy az erdélyi oláh pénzüntézetek páratlan fellendüléséről s arról az 581.000 forint tiszta haszonról irtunk, amelyet javarészt a dakoromán törekvések istápolására fordítanak az izgatók, — szerény évi jelentésével bevonult hozzánk az Emke is.

Egyszerű borítékban egyszerű szók és szerény számok.

Az elárvult leányzó keresetlen megadással mondja el benna sorsát. Sorsát, melyet a szalma-láng melege nem sokáig tudott meleggő tenni. Az erdélyi magyarság e bánatos könyvéből, ahol a panasz büszkán a sorok közé van rejtve, kiveszszük a következő adatokat:

Van az egyesületnek 78 örökös tagja, 1983 alapító, 9590 rendes és 2510 pártoló tagja. Tagsági díj befolyt ebben az évben 13,903 forint. Az egy és egynegyedmilliónyi vagyon szaporodott ez idén is a megszokott évi százezer forinttal, amelyből azonban hatvan ezer forintnál több segélyekre s az egyesület fentartására elköltetvén, a tényleges vagyonszaporulat csak harminczhátezer forint. A tagok közül töröltek 328-at, új ellenben csak 109 jelentkezett.

Ez az Emke évi jelentése.

A kulturális intézetek segélyezéséről szóló részletes kimutatásban találunk még eféle sokatmondó számokat is.

Az alsó-ilosvai református iskola építésére . . . 15 forint
Dévai óvó 200 „
Fogarasi óvó 200 „
Egy abrudbányai tanítónőnek jutalom 25 „

Ezeknek a számoknak a láttára méltán gondoljuk el azt, hogy mennyivel többet tehetne az Emke a magyarságért, ha egy új iskola építésére 15 forintnál többet is, egy magyar óvó fentartására 200 forintnál többet is és egy derék magyartanítóapostol jutalmazására 25 forintnál többet is juttathatna.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— **Börtönbe vetett kém.** Przemyslből táviratozzák, hogy az odaváló katonai törvénytörök báró Muhrmann Sándort, a kit kémkedés miatt elfogtak, ma nyolcz hónapi súlyos börtönrre ítélte. A kémkedést „egyik szomszédos állam” számára teljesítette. Báró Muhrmann azonnal jelentkezett büntetése megkezdése végett.

— **Verekedő ügyvéd.** Épületes jelenet játszódott le nemrég az ujjvilág-utca sarkán. A sok járókelő közt volt Mezei József úgynök, aki valami ismerősével megállt néhány perczre s csöndesen beszélgetett vele. Arra jött ép akkor Berger Lajos ügyvéd és eléje állt az úgynöknek. Valami kérdést intézett hozzá, amiből szóváltás támadt és egyszerre hallható volt, amint Mezei hangosan visszaszólt:

— Most már távozzék!

— No várj, alávaló hitvány gazember! válasszolt dühösen az ügyvéd.

De ez még nem volt elég. A következő pillanatban Berger kikapta a botot ellenfele kezéből s a szegény Mezei Józsefet a saját botjával páholta el csufosan. A vidám jelenetnek természetesen nagy nézőpublikuma akadt. Mezei e tényállás alapján könnyű testisértés és becsültsérsítés címén följelentést tett s az ügyben Szabó Géza királyi járásbíró mára tüzte ki a tárgyalást. Minthogy azonban Berger nem jelent meg, a bíró kénytelen volt a tárgyalást elhalasztani.

— **Szélnamos pénzágens.** A pénzágensék közül azok, akiknek tulajdonkép a család a kenyere, idehaza nem igen boldogulnak már azóta, hogy a rendőrség és bíróság gátat vetett üzelmüknek. Most hát a külföldre vetették ki haláljukat. Ezek közül való Schaffer Károly is, aki néhány hónap óta németországi lapokban hirdet olcsó kölcsönöket. És a jámbor németek seregesen mennek neki lépve, Schaffer a hozzáfolyamodóktól

husz-harmincz forint előleget kér s ha ezt megkapta, néhány nap múlva udvarias levélben értesíti az áldozatot, hogy nem szerezheti meg a kért kölcsönt, mert a személye felől nyert információi kedvezőtlenek. Persze, Schaffnernek eszébe sem volt információkat szerezni, célja csak az előlegül kapott néhány forint zsebrebrevágása volt. A jeles férfiú ilyfajta úzeinai miatt légiószámra érkeztek mostanában feljelentések a törvényszékhez, s legutóbb már a német konzulátus is közbelépett, hogy a bíróság tegye ártalmatlanná a veszedelmes szélhámost. Az ügyészség ma azt az indítványt tette, hogy a bíróság Schaffnerrel azonnal tartóztassa le, vagy ha feltalálható nem lenne, rendelje el a körözését. Így a veszedelmes ember mihamar lakat alatt lesz.

— **Párbajozó képviselők.** A múlt év június 22-én Pulszky Ágoston és Sima Ferenc országgyűlési képviselők összeházaszták a képviselőházban. E miatt Pulszky provokálta Sima Ferencet. A párbaj meg is történt kardra. Pulszky a fején kapott könnyebb sérülést. A két képviselőt az ügyészség vád alá helyezte. Mára tüzték ki a végtárgyalást ebben az ügyben, de mert a vádlottak egyike, Sima Ferenc, nem jelent meg, Czérán elnöklő bíró a tárgyalást elhalasztotta.

— **Nógrádiak marakodása.** Jőval éjjel után került csak sor a tegnapi sajtópörben a perbeszédre. Először dr. Günther Antal mondotta el védés és vádbeszédét. Utána Polónyi Géza országgyűlési képviselő beszélt. Az egész pör során azt látja — ugymond — hogy védenézet csakis politikai magatartása miatt üldözik és épen ezért vállalta el védelmét, bár Pongrácz a szabadelvű párt híve.

— **A felkavargott szenvedélyek áldozatul keresik a személyes hecsületet,** folytatta Polónyi, vétkezik ellene egyik is, másik is. De ennek nem szabadna így lennie! Politikai szenvedélyeknek magánbecsületet dobni áldozatul tilos!

Emigy beszélt Polónyi Géza védőügyvéd a budapesti törvényszék mint sajtóbíró előtt ma hajnalban. Utána még a felek beszéltek. Ezzel be volt fejezve a tárgyalás és az esküdtek verdikt-hozatalra vonultak vissza. Az elnök átadta a hitelesített kérdéseket, egyszersmind hivatalosan konstatálta:

— Az idő három óra harmincz perc!

Az álmos esküdtek bólintgatva morogták:

— **Három óra harmincz perc . . .** Azért mégis eltartott egy óránál tovább, míg a tizenhat kérdés fölött szavazott az esküdtszék. A verdikt marasztaló volt Pongrácz György árvasszéki elnökre vonatkozólag, akit a törvényszék kétféle büntetésért 30—30 forint fős és 20—20 forint mellékbüntetésre ítelt.

Báró Jeszenszkyvel szemben a verdikt felmentő volt.

— **Kiállítás pör.** A millenniumi ünnepek után történt, hogy a kiállítás volt jegyberőjét, Berl Dávid bécsitőkepezést, kinek mindenki akadt valami baja, a „Kosmos” nyomda-részvénytársaság is bepörölte. Berl ugyanis nem akarta kifizetni a kiállítási kalauzok nyomási költségeit s ezért kerestek rajta hetvennyolcezer forintot. A pör a tőzdebíró előtt folyt, amely kikötve volt s amely kötelezte is Berlt a követelés megfizetésére. Erre a bécsi milliomosnak fizetnie kellett. De Berl nem hagyta abban a dolgot, hanem megpróbálta visszahódítani a tekintélyes summát s új pört kezdett a budapesti törvényszék előtt. A törvényszék, dr. Pécs Imre híró előadása mellett ma foglalkozott az esettel s kimondta, hogy e pör nem tartozhatik a hatáskörébe, mire Berlt szintén elutasította.

— **Milliomos család.** A párisi törvényszék olyan családi ügy foglalkoztatja, amely párját ritkítja a maga nemében. Számítatlan szegény ember esett áldozatul a csalóknak, akik bűnös uton milliókat harácsolnak össze. A csalók ezelőtt tizenhárom évvel kezdtek meg működésüket. 1885-ben egy Lang nevű ember a Rue Montmartre-on, „Garantie Foncière” cím alatt egy társaságot alapított arra a célra, hogy Korzika szigetén földeket

vásároljon össze, amelyeket aztán szőlővel akartak beültetni. A társaság azonban csakhamar biztosító-intézet alakult át. Az újságok napról-napra hangzatos hirdetések hoztak, hogy a biztosító-intézet havi négy frankért tizenöt év múlva a biztosítottnak négyezerfrankot készpénzben vagy élete hosszaiig négyszáz frank évi járadékot fizet ki. Tizenhárom esztendő alatt ily módon ezekből a kis összegekből hat millió frank gyűlt össze. Ezzel szemben azonban a társaság tizenkét millió frank terhet vállalt magára. Ez év júniusában több részvényes a társaság dolgait nem találta egészen rendbenlevőknek és az igazgatóságot lemondásra kényszerítette. Ideiglenes intézőket neveztek ki és egyszersmind a volt igazgatóság ellen főljelentést tettek a törvényszéknek. Tegnapelőtt házkutatást tartottak az intézet helyiségében, átvizsgálták a könyveket és ez alkalommal kitűnt, hogy a nagy társaság összes ingatlan vagyona huszezer frank értékű föld Korzika szigetén. A társaság egyéb vagyónának sehol semmi nyoma. Megállapították, hogy az összegyűlt rengeteg összeget a három igazgató: Lang, Speisser és Dubois és a felügyelőbizottságba választott czinkostársaik lassankint teljesen elsikkasztották. Évek hosszú során át hamisított jelentéseket terjesztettek a részvényesek elé, akiket így megtévesztettek. A bűnösök most végre az igazságszolgáltatás kezébe kerültek. Ebből azonban annak a sok száz megcsalt szegény embernek kevés haszna lesz, mert elsikkasztott összegeiket a direktor urak fogatokra, szeretőkre és játéokra pazarolták, magánvagyonuk pedig egyáltalán nincsen.

— **A székesfejevári panama.** Két esztendővel ezelőtt súlyos vádak merültek föl Seidel Lajos Székesfejevári városának rendőrfőkapitánya ellen. Seidel csaknem negyedszázadig állott a város szolgálatában, tizenhét esztendőig volt kapitánya a városnak, állásában közbecsület és tisztelet környezte, amikor egyszerre országos feltűnést keltett leleplezések történtek, amelyek alapján hivatali sikkasztás, csalás és megvesztegetés vádja miatt a büntető törvényszék elé került. A többnapig tartó végtárgyaláson a vádak látszólag beigazolást nyertek. A kihallgatott tanúk vallomásából az tűnt ki, hogy a főkapitány többektől, akik iparengedélyért folyamodtak, fölvette az ipardíjakat és nem juttatta őket rendeltetési helyükre, vagy pedig az illető engedélyt nem eszközölte ki. A székesfejevári törvényszék előtt nagy érdeklődés mellett folyt le a végtárgyalás, amelyen Seidel, aki maga védekezett, hosszú beszédben hangozította ártatlanságát. A bíróság azonban bűnösnek mondotta ki és sikkasztásért és csalásért hét hónapra börtönre és ötven forint pénzbüntetésre, továbbá három évi hivatalvesztésre és politikai jogainak felfüggesztésére ítélte. Az elítelt rendőrkapitány főlebbezése következtében a bűnpör a királyi ítélőtábla elé került, amelynek második büntető tanácsában Csiky József táblabíró ma délelőtt referálta az ügyet. Hosszas tanácskozás után a tábla a rendőrkapitány ellen fölmerült vádak alapítalannak találta és Seidel Lajost a vád- és következményei alól, az elsőbíró ítéletének megváltoztatásával teljesen fölmentette.

SPORT.

— **Különös lövegek.** Gróf Eszterházy Mórész nordkircheni yearlingjeinek a következő különös neveket adta: Sternbusk (St.-Gatien—Interim pm.), Davensberg (Nickel—Rikiki pm.), Retour-Chaise (Galliard—Vica-Versa s. k.), Beddequast (Ugod—Fairlight sph.). — Hogy fognak ezek a csikók szögyenkezni a nevek miatt, ha majd valamivel korosabbak lesznek.

— **Turfierek.** Griffiths, aki eddig az Egyed-i állónak lovagolt, M. Zamojskyhoz Oroszországba szerződött. — Köttingbrunnban a jövő évben már márcziusban lesznek lövőversenyek. — Reynolds trainer, aki eddig Oroszországban működött, jövőre gróf Wurmbbrand és Mr. Janoff lovait fogja trainirozni Oberweidenben. — A jövő évi derbyre Bonvivant a favorit 7:1 oddsal, Barnato II-t nyolcszoros pénzzel kínálják.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A király Kollmann Károly kir. tanácsosi címmel felelősként pénzügyi tanácsost, a VI. fizetési osztályba való sorolással és az ezen fizetési osztály 2-dik fokozatában rendszeresített illetményekkel, adófelügyelői helyettesé, a kereskedelemügyi miniszter Bátor Ferenc okleveles gépészmérnök műegyetemi tanársegédét mértékhatelési segédfelügyelővé, a belügyminiszter Harmatzy Loránt honvédelmi miniszteri fogalmazó gyakorlatnokot a belügyminiszteriumhoz díjtalan fogalmazó gyakorlatnokká, a pénzügyminiszter Pethő Lajos egri lakost ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakorlatnokká az egri pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez nevezte ki.

Magyar név. Kiskoru Kohn Elek és Géza kunszentmártoni illetőségű ugyanottani lakosok Kalmára, Rosner Mór magyar királyi államrendőrségi díjnok budapesti lakos, valamint kiskoru leánya Irén Radnaira, Rohoska János fő- és székvárosi számtiszt Rátaira, Szlama István máv. pályőr nagy-enyedi lakos, valamint József nagykoru és Gyula, Julia, Róza, István és Dezső kiskoru gyermekei Szatmárra, Ciocanea Kirilla Vazul máv. pályamunkás tövisi lakos Csákkányra, Kirován Simon máv. pályamunkás gyéresi lakos, valamint kiskoru gyermekei Mária, Anikó, Leontin és Theodora Takácsra, Frank Lipót máv. iroda-állítót budapesti lakos, valamint kiskoru gyermeke Janka Faragóra, Lichtnecker Ignác nezsideri illetőségű ugyanottani lakos Kosárra, Szorka Kálmán czimzetes esendőr-örmaster Szigetire, Steiner Aladár József dunaradványi illetőségű ugyanottani lakos Sárközire, Popovics János máv. kiségitő fekező kubini lakos Papra, Priksyl Károly aradi illetőségű államvasuti raktárnok aradi lakos, valamint kiskoru gyermekei Mária, József, Paula, Etelka és Ilona Palmaira, Schnell Ede aradi illetőségű máv. vonatmálházó aradi lakos Szöllősi, Muzzena József aradi illetőségű máv. raktárnok aradi lakos Mezeire, változtatták nevüket belügyminiszteri engedéllyel.

Pályázatok. (Budapesti Közlöny 263. szám.) Albírói állásra a tokaji járásbírósnál, aljegyzői állásra a kunszentmártoni járásbírósnál van pályázat kiírdetve.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, november 15.

	nov. 15. cents	nov. 14. cents.
Buza decemberre	74 ³ / ₈	74 ⁷ / ₈
„ áprilisra	74 ³ / ₈	74 ⁷ / ₈
„ májusra	71 ³ / ₈	71 ³ / ₈
Tengeri decemberre	37 ³ / ₈	38

Chicago, november 15.

	nov. 15. cents	nov. 14. cents.
Buza decemberre	66 ³ / ₈	66 ³ / ₈
Tengeri decemberre	31 ³ / ₈	31 ⁷ / ₈

Mezőgazdaság.

Termény záloghitel. Az országos magyar gazdasági egyesület közgazdasági szakosztálya e hónap 17-én, azaz csütörtökön, délután tartandó ülésén Rubinek Gyula előadása alapján a terményzáloghitel kérdésével fog foglalkozni, amely kérdés különösen a francia warrant-törvény életbeléptése óta európaszerte aktuálisítással bír s amely különösen a mi mezőgazdasági viszonyaink között kiváló figyelmet érdemel. A közgazdasági szakosztály álláspontja az e hónap 28-án tartandó második szövetségi nagygyűlés elé fog terjesztetni.

Szegedi mezőgazdasági kiállítás. A szegedi országos mezőgazdasági kiállítás rendező bizottsága ma délután dr. Darányi Ignác földművelésügyi miniszternél tisztelettel azon czélból, hogy őt a kiállítás diszelnökségének elvállalására felkérje. A küldöttségben résztvettek: gróf Dessewffy Aurél elnök vezetése alatt Bujanovics Sándor alelnök, Forster Géza igazgató és Rubinek Gyula ügyvezető titkár. A földművelésügyi miniszter a diszelnökség elvállalására hajlandónak nyilatkozott s azon reményének adott kifejezést, hogy a kiállítás a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez méltóan fog sikerülni.

Ipar- és kereskedelem.

A magyar ipar és közgazdaság osztrák vállalkásban. Az országos iparegyesület összes szakosztályainak mai ülésén Matiekovics Sándor valóságos belső titkos tanácsos igen érdekes előadást tartott. Az év folyamán Ausztriában tartott ipari ankéteken elhangzott nyilatkozatokból vett szemelvényekben mutatta be, miként vélekednek odaát Magyarország közgazdaságáról. A prágai ipar- és kereskedelmi kamara által tartott ankéten a felszólalók nagyrésze mindenképp azt hangsúlyozta, hogy Magyarországon igen hathatós az

iparpártolás és hogy vegyen az osztrák kormány példát a magyar kormánytól arra nézve, mikép kell az ipart támogatni és hogyan kell az iparosság ügyeit előmozdítani. Mások meg — főleg a bécsiek — afelel panaszkodnak, hogy a magyar kereskedők kerülnek a bécsi piacot az ott uralkodó antiszemizmus miatt. Mások ismét a magyar igazságszolgáltatást vádolják és az itteni jogviszonyokat helyezik igen sötét világításba. Matlekovics ezekkel szembeállítja a budapesti kereskedelmi és iparkamara jelentésének az iparra vonatkozó részét, amely tudvalevőleg épen-séggel nem kedvező és ezek után így végzi fejtegetéseit: Ime a kép, mely előttünk az osztrák világítással szemben feltűnik. A jóakarát, a sok beszéd, az iparfejlesztés révén mutatkozó egy-egy felvillanyozó esemény még nem elég a magyar ipar megerősítésére. Át kell hatni egész társadalmunkat annak a tudatnak, hogy közgazdaságunk nélkülözhetetlen feltétele az erős magyar ipar. Ezen tudatnak testül alakulása képezi a magyar ipar fejlődésének alap-feltételét. Ezt a tudatot fontartani és a nemzet törekvéseit az ipar érdekében irányítani nemes földadatát képezi az országos iparegyesületnek. Nehéz e földadat, de ne csüggedjünk, közgazdaságunk átalakulása közjólétünknek a biztos gyümölcse. És ne téveszsen meg közülünk senkit is az a kép, melyet iparfejlesztésünk csudálatos voltáról osztrák szomszédjaink saját kinjukban most festenek és melyivel saját bajaikat viszonyaink szebbekké tételé utján nagyítani igyekeznek. Legyünk tisztában azzal, hogy még messze vagyunk attól a helyzettől, melyet iparunk érdekében kivívunk kell. De adjon az erőt és kedvet, hogy oda érkezzünk, hogy hazai iparunk tényleg ily kedvező viszonyok közt legyen.

Köbányai polgári serfőző részvénytársaság. Ezen vállalat igazgatósága legutóbb tartott ülésén megállapította az 1898. évi szeptember hó 30-án letelt üzleti év mérlegét, mely szerint 98270 forint 75 krajczárnyi leírások után 112221 forint 52 krajczár tiszta nyereség mutatkozik. Az igazgatóság a folyó évi december hó 3-ára kitűztet közgyűlésnek részvényenkint 4 forint 50 krajczár osztalék kifizetését fogja ajánlani.

Országos lóvásár. Az e hónap tizenharmadikán és tizennegyedikén tartott országos lóvásárra felhajtottak 1603 elsőosztályú és 807 második osztályú, vagyis összesen 2410 lovat. Ezek közül elkelt 690 darab.

Állategészségügyi intézkedések Oroszországban. A „Nordd. Allg. Ztg.”-ban a marharészek a német birodalomba való behurcolása tárgyában megjelent cikkekkel szemben az orosz birodalmi állategészségügyi hivatal az orosz hivatalos lapban ismerteti az oroszországi intézkedéseket és ezzel végzi nyilatkozatát: A belügyminisztérium részéről az utolsó két évben tett intézkedések tetemesen javították az Oroszországból kivitt sertések állategészségügyi megfigyelését, illetve veszélytelenebbé tették azok behozatalát. Az állategészségügyi ellenőrzést a Visztula mentén az állategészségügyi személyzet szaporításával biztosították. A kiviteli sertések csak vasuton szállíthatók Sosnovicéba. Ezeket a sertéseket feladás előtt öt napig vesztégar alatt tartják. A sertések kivitele csak egészségügyi bizonyítvánnyal van megengedve. E rendszabályok legszigorubb végrehajtásának eredménye, hogy 1897. január hava óta az orosz sertések között, amelyek a külföldi állatok számára nyitva lévő porosz vágóhidakra kerültek, nem fordult elő betegség. 1898. eleje óta Sosnovicében nem fordult elő betegség a sertések között.

Köbányai sertéspiacz, nov. 15. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogramm felüli súlyban) — krajczárig. Közép (páronkint 300—400 kilogramm súlyban) — krajczárig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) 50-51 krig. Közép (páronkint 251 320 klgig terjedő súlyban) 50-51 kr. Könnyű (páronkint 250 klgig terjedő súlyban; 51—52 kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klg. felüli súlyban 49—49.5 krajczárig, közép (páronkint 240—260 kilogramm súlyban) 48—48.5 krajczárig Könnyű páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 47—47.5 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. nov. 13. napján volt készlet 37199 darab, nov. 14-én felhajtott 472 db, november 14-én elszállított 524 darab, november 15-ére maradt készletben 37147 darab. A hizott sertés üzlet irányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár, nov. 15. A ferenczvárosi petróleum raktárnál lévő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. nov. 14-én érkezett

1034 drb. Készlet 253 darab, összes felhajtás 1287 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 795 drb, elszállítatlan maradt 492 drb. Napi árak: 120—180 kilós 46—48 kr, 220—280 kilós 47—48 krajczár, 320—330 kilós 47—48 kr, öreg nehéz 45—49 krajczár, malacz 36—42 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Pénzügy.

Az új fogyasztási adótörvények megjelentek és az „Országos Törvénytár” szerkesztőségénél (VI. Molnár-utca 26. szám alatt) kaphatók a következő hivatalos kiadványok: 1. a szeszforgalmi adóról szóló 1898. évi XV. törvényezikk és végrehajtási utasítása (ára 60 krajczár); 2. a cukorfogyasztási adóról szóló 1898. évi XVI. törvényezikk és végrehajtási utasítása (ára 50 krajczár); 3. a sörfogyasztási adóról szóló 1898. évi XVII. törvényezikk és végrehajtási utasítása (ára 60 krajczár).

Sorsolás.

Magyar királyi nyereménykölcson. Ma délelőtt ment régebe az 1870. évi magyar királyi nyereménykölcson LXXXIV-ik hisorsolása a magyar királyi lottóigazgatóság hivatalos helyiségében. Kihúzták a következő ötven sorozatszámot; 32 43 70 228 403 459 588 629 760 916 997 1002 1058 1135 1150 1264 1342 1716 1815 1817 1899 2392 2605 2644 2699 2854 3177 3394 3604 3699 3710 3850 3883 4020 4285 4310 4646 4679 4701 4727 4720 4765 5004 5061 5240 5353 5445 5522 5878 5949. Ezekből a 150.000 frtos főnyereményt nyerte: sorsz. 1135 nyerőszám 2; 15.000 forintot nyert: sorszám 4679 nyerőszám 40; 5000 forintot nyert: sorszám 2605 nyerőszám 12; 1000—1000 forintot nyertek: 1002—1 3894—34 3883—20 5522—20; 500—500 forintot: 228—36 588—40 997—3 997—41 1058—19 1135—13 1716—35 1716—41 1817—47 3177—9 3177—15 3177—30 3177—41 3850—45 4020—42 5004—41 5240—41 5878—27. A fentebbi többi sorozatokban foglalt többi sorjegyek egyenkint 156 forintot nyernek.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, november 15.

Lipót napján.

Bécsben ma Alsó-Ausztria patronusának napját ünnepelték, az ottani tőzsde tehát zárva maradt. Ezt megéreztek itt is, mert elhagyatva maradtak az interurban telefon-fülkéi és hiányzott a bécsi fedezési kereslet, az amely tegnap oly élénk tette nálunk az üzleti forgalmat. Ma azonban a bécsiek se nem adtak, se nem vettek, hanem a hagyományos lipótnapi sportnak is hódolva, megmászák az ismeretes óriási hordót, hogy annak túlsó oldalán ismét szépen leereszkedjenek a földre, oda ahonnan még az imént felfelé iparkodtak. Valóban gyerekeknek való hancurozás. De hát vajjon nálunk az üzletben egyebet tesznek-e már huzamosabb idő óta. Nem-e kusztak fel tegnap arcuk verejtékében a 9 forint 79 krajczáros magaslatig, csak azért, hogy aztán ma nyilsebesen lebukfenezzenek ismét a 9 forint 71 krajczáros sárga földig. Holnap alkalmasint megint a felfelé kapaszkodás napja lesz és valószínűleg így még ez majd mindaddig, amíg egyszer csak jól meg nem ütik magukat a lesiklásnál. Még szerencse, hogy a készáru üzletben nem honosodott meg egyelőre ez a naiv játék. Az effectív forgalomban mindössze abban jutott kifejezésre a lanyhaság, hogy az árak megállapodtak. Elkelt 40.000 métermázsza buza fentartott áron, sőt az üzlet megnyitásátánál, amikor még 9 forint 81 krajczár volt a papirbuza kurzus, 11 forint 05 krajczáros árat is fizettek 80 kilogrammos buzáért. Persze a készáru üzletben mégis csak körülményesebb a nagy kínálat rendezése, mint a termin-piaczon, ahol mindössze bátorság és — tiszta krágli kell hozzá. Tessék készbuzát „önteni”, ha a napi felhozatal — mint tegnap — 14150 métermázsza és próbálják meg a malmok a duzzogást, amidőn nap-nap után mintegy 4000 métermázsza örlemény hagyja el az ország vámsorompóit. Aztán — többször említettük — a vidéki malmokkal nehéz birokra kelni. Ma egyebek között a szatmári malom 8000 métermázsza 77—78 kilogrammos buzát vásárolt 10 forint 10 krajczáros készpénz áron Nagy-Károly állomáson. Végül az aldunai hozatalok sem gyarapodnak. A mult héten alig 40.000 métermázsza buza hagyta el a Vaskaput Budapestre való irányítással.

Adjuk az Orsova felől a mult héten megindult gabona-uszályok teljes jegyzékét.

Rendeltetési hely	buza	rozs száz métermázsza.	árpa	tengeri köles
Bécsbe	—	65	—	—
Budapestre	59	—	—	—
Zimonyba	—	28	—	—
Budapestre	35	—	—	—
"	31	—	—	—
"	—	—	—	50
"	31	—	47	—
"	—	—	—	—
"	—	—	—	43
"	32	—	—	—
Regensburgba	33	—	30	—
Budapestre	—	—	—	—
"	31	—	—	—
"	—	—	—	60
"	—	—	—	53
Bécsbe	—	—	—	40
Budapestre	37	—	—	—
"	—	—	—	31
"	35	—	—	—
Sziszekre	—	—	—	34
Passaubá	—	—	34	—
Budapestre	—	—	—	31
"	—	—	—	80
"	50	—	—	—
"	29	—	—	—
"	—	—	—	50
"	—	—	43	—

Az amerikai látható gabona készlet pedig kilett

	ezer bushelben			
	e héten	mult héten	1897	1896
buzából	29194	17000	31973	60958
tengeriből	23519	23797	43440	18195

Buzában tehát 1,194.000 bushellel gyarapodott, tengeriben 268.000 bushellel csökkent a visible supply.

Az atlanti kikötők multheti elszállításait a következő tabella mutatja:

	Angliába	Franciaországba	Belgiumba	Németországba	A többi kontinensre
ezer quarters					
buza	1270	50	1040	490	30
tengeri liszt	1260	—	380	1180	—
	240	—	—	—	70

Különbösen New-Yorkban ötnyolczad centtel emelkedett a buza ára, az európai piacok közül azonban csak Liverpool reagált felpennis árvárlással. A többi piacon változatlanok maradtak az árak.

Előfordult készáru-áladások.

Buza. Tiszavidéki: 600 mm. 80 k. 11.05 frton, 400 mm. 80 k. 11.05 frton, 100 mm. 80.5 k. 11 frton, 200 mm. 80 k. 10.90 frton, 100 mm. 79 k. 10.90 frton, 100 mm. 80 k. 10.85 frton vegyes, 100 mm. 78.5 k. 10.85 frton vegyes, 200 mm. 79.5 k. 10.90 frton, 1900 mm. 79 k. 10.95 frton, 100 mm. 79 k. 10.80 frton vegyes, 100 mm. 79 k. 10.80 frton, 100 mm. 78 k. 10.87.5 frton, 100 mm. 78.5 k. 10.80 frton, 200 mm. 78.5 k. 10.80 frton, 100 mm. 77.5 k. 10.75 frton, 100 mm. 77.5 k. 10.60 frton sárga, 100 mm. 77 k. 10.55 frton sárga, 100 mm. 77 k. 10.75 frton sárga, 100 mm. 77.3 k. 10.50 forintón.

Pestvidéki: 100 mm. 79.5 k. 10.70 frton, sárga, 100 mm. 79.2 k. 10.85 frton, 150 mm. 79 k. 10.67.5 frton sárga, 100 mm. 79 k. 10.65 frton, sárga, 100 mm. 79 k. 10.62.5 frton sárga, 100 mm. 78 k. 10.55 frton sárga, 400 mm. 78 k. 10.60 frton sárga, 100 mm. 77.2 k. 10.77.5 forintón sárga, 500 mm. 76 k. 10.42.5 frton sárga.

Fehérmegyei: 200 mm. 78 k. 10.82.5 frton, 350 mm 77 k. 10.75 frton, 1200 mm. 76.5 k. 10.67.5 frton, 500 mm. 76 k. 10.55 frton.

Bácskai: 2800 mm. 74 k. 10.42.5 frton, 2500 mm. 74 k. 10.27.5 frton, 2000 mm. 73.3 k. 10.55 frton.

Ó-becsei: 3100 mm. 76.2 k. 10.55 frton.

Becskereki: 2000 mm. 76.5 k. 10.80 frton.

Felsőmagyarországi: 400 mm. 81.5 k. 10.95 frton, 100 mm. 81 k. 10.80 frton, 300 mm. 79.5 k. 10.82.5 frton, 200 mm. 76.2 k. 10.40 frton.

Dunai: 1600 mm. 76.2 k. 10.40 forintón.

Északi: 200 mm. 79 k. 10.45 frton sárga, 200 mm. 77.5 k. 10.35 frton.

Raktári: 1000 mm. 77 k. 10.50 forintón.

Román: 4500 mm. 76 k. 8.20 frton. Mind három hónapra.

Ros. (uj) 200 mm. 8.27.5 forintón, 200 mm. 8.25 forintón, 150 mm. 8.20 forintón készpénzben.

Zab. (uj) 100 mm. 6 frton, 200 mm. 5.90 frton, 400 mm. 5.65 forintón készpénzben.

Tengeri. (uj) 200 mm. Versecz 3.45 frton, 100 mm. Temesvár 3.52.5 frton készpénzben.

Árpa. (uj) 100 mm. takarmány Budapest 6.40 frton készpénzben.

Hivatalos készárjegyzések.

Table with columns for 'Áru', '100 kgr. készpénz-ára', and '100 kgr. készpénz-ára'. Lists various goods like 'Buza', 'Rozs', 'Tengeri', 'Repcze' with their respective prices.

Hivatalos határidőjegyzések.

Table with columns for 'Áru', 'Határidő', 'Déli tőzsde zárta', and 'Leszámlázott árak'. Lists goods like 'Buza', 'Rozs', 'Tengeri', 'Repcze' with their delivery dates and prices.

Előfordult határidőkötések.

Délelőtt. Buza márczius 9.50—79—81—73—74—71—9.73 frton. Rozs márczius 8.37—8.30 frton. Tengeri május 4.70—4.68 frton. Zab 5.99—6.—5.95 forinton.

Délután. Buza márczius 9.72—74—9.71 forinton. Rozs márczius 8.32—33—8.31 forinton. Tengeri május 4.69—4.68 forinton. Zab márczius 5.95—5.97 forinton. Repcze 12.60—12.70 forinton.

Raktárállomány:

Közraktár: Buza 84000 mm. Rozs 4300 mm. Arpa 49100 mm. Zab 27900 mm. Tengeri 12100 mm. Liszt 9100 mm.

Raktárház: Buza 26030 mm. Rozs 3375 mm. Zab 1617 mm. Tengeri 202 mm. Liszt 102 mm. Silos: Buza 18000.

Gabonaforgalom:

1898. november 14.

Table with columns for 'érkezett métermázs', 'elszállított métermázs', and 'tartalék métermázs'. Lists quantities for 'buzából', 'rozsából', 'árpából', 'zabból', 'tengeriből'.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, november 15.

A mai tőzsdén igen csekély üzlet volt. Nemzetközi papírok árfolyamai az üzletlenség hatása alatt lemorzsolódtak. A helyi piacon Salgótarjáni valamivel alacsonyabb árfolyamokon került forgalomba. Tekintettel arra, hogy Bécsben ma a Lipótnapi ünnep miatt nem volt üzlet, nálunk is igen csekély volt a forgalom.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 333.50—384, Jelzálogbank 243.50, Osztr. hitelrészvény 353.80—354.10, Osztrák-magyar államvasut 356.75—357.10 forinton.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Salgótarjáni 604—604.50. Közúti vasut 367—367.25, Villamos vasut 223.50—224, Magyar hitelrészvény 333.30—333.60, Magyar jelzálogbank 243—243.50, Rimamurányi 266—266.55, Osztrák hitelrészvény 353.60—353.90, Osztrák-magyar államvasut 355.80—356.60, Földtáherment 96.15, Hazai takarékp. 8150, Magyar leszámlító bank 257.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1.50—2.— forint, 8 napra 3—4 frt, porember utóljára 4—5 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with columns for 'Magyar aranyjárdék', 'Magyar koronajárdék', 'Magyar hitelrészvény', 'Magyar ipar és keresk. bank', 'Magyar jelzálogbank', 'Magyar leszámlító bank', 'Rimamurányi vasut', 'Osztrák hitelrészvény', 'Déli vasut', 'Osztr.-magyar államvasut', 'Közúti vaspálya', 'Villamos vasut'. Lists prices for various securities and transport services.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table with columns for 'Osztrák hitelrészvény', 'Magyar hitelrészvény', 'Osztr.-magyar államvasut', 'Leszámlító bank', 'Rimamurányi vasut', 'Közúti vaspálya', 'Villamos vasut'. Lists prices for various securities and transport services.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, november 15. Z s i r a d é k üzletlenség. Az árak nem változtak. Szilva. Szerbiai készáru 100 darabos 9 forinton adatott el.

Hivatalos jegyzések.

Table with columns for 'Faj', 'Ar 100 kgr. grammfontán', 'Pénz', 'Ára'. Lists various types of goods like 'Biszkozóir', 'Szalamon', 'Szilva', 'Száraz', 'Háromag' with their prices.

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, november 15. A vásári forgalom: Husnál forgalom élénk, árak változatlanok. Baromfi-nál élénk, árak változatlanok. Halban élénk, árak szilárdak. Tej és tejtermékek-nél szilárd, árak változatlanok. Tojásnál lankos, árak szilárdak. Zöldségnél élénk. Gyümölcsnél élénk, árak változatlanok. Fűszereknél csendes. Időjárás borult, hűvös. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhabús hátulja I. 50—54 frt. II. 48—50 frt. Birkabús hátulja I. 38—40 frt. II. 34—38 frt. Borjúbús hátulja I. 65—70 frt. II. 60—65 frt. Sertésbús Isőrendű 10—52 frt, vidéki 40—50 frt. (Minden 100 kil nkint.) Kolbász füstölt 50—80 frt (kilónkint). Sertészsír hordóval 180—585 frt (100 kilónkint). — Baromfi (élő). Tyúk I pár 1.10—1.40 frt. Csirke I pár 0.80—1.20 frt. Lud. hízott kilónkint 48—52 kr. — Különlék. Tojás 1 láda (1440 db) 410—420 frt. Sárgarépa 100 kötes 1.80—3.50 frt. Petrezselyem 100 kötes 1.0—1.40 frt. Lencse m. 100 kiló 7—9 frt. Bab nagy 100 kiló 7—9 frt. Paprika I. 100 kiló 30—60 frt. II. 20—31 frt. Vaj I. rendű kilónkint 0.8—0.85 frt. Tea-vaj kilónkint 0.95—1.10 frt. Burgonya, rózsá, 100 kiló 1.70—2.20 frt. Halak. Harsa (élő) 0.80—1.00 frt 1 kiló; Csuka (élő) 0.80—1.00 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.50—0.80 frt.

Szesz.

Budapest, november 15. Finomított szesz nagyban 54—54.25. Finomított szesz kicsinyben 54.50—54.75. Élesztő szesz nagyban 54.75—55.—, Élesztőszesz kicsinyben 55.25—55.50. Nyerszesz adózva nagyban 53.—53.25. Nyerszesz adózva kicsinyben 53.50—53.75. Nyerszesz adózatlan (exakt) 14.—14.50. Denaturált szesz nagyban 21.—21.50. Denaturált szesz kicsinyben 21.75—22.—. Az árak 10.000 literfontonként hordó nélkül, az vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, november 15. Kontingens nyerszesz azonnali szállításra 18.20 forintig kelt el. Zárlatjegyzés azonnali és novemberi szállításra 17.70 18.— forint.

Frága, november 15. Adózott tripló-szesz nagyban 53.25—53.50 forint, adózatlan szesz 17.—17.25 forinton azonnali szállításra kelt el.

Triest, november 15. Kiviteli szesz tartályokban november-decemberben szállítva cseh áru 11.—11.25 forint, magyar és román áru 12 forint 90% hektoliterenkint nagyban.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDEK.

Bécs, november 15. A gabonátőzsdén ma a Lipótnapi ünnep miatt nem volt üzlet.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDEK.

Bécs, november 15. A mai magánforgalom üzletlenség volt. Névleg jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 353.75, Államvasut 356.50.

Frankfurt, november 15. (Zárlat.) 4 2/2%-os ezüstjárdék 85.05, 4%-os osztrák aranyjárdék 101.35, 4% magyar aranyjárdék 101.30, magyar koronajárdék 98.80, osztrák hitelintézet részvény 298.50, osztrák-magyar bank 770.—, osztrák-magyar államvasut 300.50, déli vasut 62.13, bécsi váltóár 169.37, londoni váltóár 204.4, Párisi váltóár 80.65, bécsi Bankverein 221.25, Union-bank részvény —, villamos részvény 132.40, 3% magyar arany-kölcsön —, Alpesi bányarészvény 148.—, 4 2/2% papírjárdék —. Az irányzati gyenge.

IDŐJÁRÁS.

A. m. kir. országos meteorológiai intézet távirati jelentése 1898. november 15-én reggel 7 órakor

Table with columns for 'Állomások', 'Légnyomás', 'Hőmérséklet', 'Csapadék'. Lists weather data for various locations like 'Arvadarajta', 'Solmezbánya', 'N.-Szombathely', etc.

A depresszió Európa északi szélén halad és keleten süllyeszt a légnyomást, miáltal a barométeres maximum inkább nyugat felé terjeszkedett. Közép-Európában gyenge légáramlás mellett csendes és sztraz idő uralkodik terjedőleg; ködképződéssel. Nagyobb eső volt Dél-Franciaországban, kisebb eső Európa északi részén. Hazánkban a nyugati határmegyek kivételével mindenütt gyenge éjjeli fagy volt. Ködszítástanál egyéb mérhető csapadék nem esett. Csendes, hűvös idő várható, normális hőmérséklettel s jelentékeny csapadék nélkül.

VIZÁLLÁS.

— November 15-én. —

Table with columns for 'Folyó', 'Vízmerés', 'Vízállás', 'Áradás', 'Folyó', 'Vízmerés', 'Vízállás', 'Áradás'. Lists water level data for various rivers and locations like 'Sződritzing', 'Passau', 'Bécs', 'Pozsony', etc.

Állék magyarázata: * = Jéges víz, + = Ölelték, — = 0 alatti. < = eszték, > = apadték, ? = kétséges.

Megjegyzések: Csak Tokajról jeleztek 4 mm. csapadékot. A Duna, Dráva és Száva apadnak. — A Tisza felső és középső szakaszán apadó jelzők, bár a részben aprók árullamok észlelhetők; Szegedtől torkolatáig árad.

SZERELEM NÉLKÜL.

Francia regény. (4)
Ira: PIERRE, DAX.
II.
A kérés.

Lamoureyre Abel harmincz éves volt. Magas, erős testalkatúval, széles vállalval, élénk mozdulataival elárulta, hogy szenvedélyes tornász és vívó. Bajuszát úgy hordta, mint valami spahi.

Korán, husz évvel maradt árván és egy nagy vagyonnak birtokában, mely felkeltetésben az özvegy egy nemét élesztette, lehetővé téve neki, hogy teljes gondtalanságban csakis vágyai kielégítésének szentelje napjait, hogy a maga útján járjon és sokat utazzék.

Majd Montenegroból menekült fel s ha a házasságokba beleunt, elkalandozott Samarkandig.

Minden négy hónapban egy ajánlott levél érkezett megbízottjához, aki minden újabb levélből egy újabb tartózkodási helyről értesült.

Abel csak ritkán volt Párisban. Hirtelen szokott megjelenni barátai között, kikkel aztán együtt ebédelt. Azonban nem a czimboraság vitte őt barátai körébe, a bizalmas ebédekhez, mert a társaságok egészen hidegen hagyták. A színházon kívül, melybe időről-időre elment és a klubon kívül, hol példás mérsékletet tanusított, csak egy nagy élvezetet ismert: az utazást, a tengerparti városok kozmopolitizmusát és valóságos bolygószidőként folyton vándorolt.

A klubbeli ösmerősök minden megjelenésekor forrtak a bosszúságtól, amiért semmiféle gyengéjét nem ösmerték. S ő maga sem emlékezett semmiféle kalandra, mely nyomot hagyott volna a lelkében... De mégis... de az már meghalt... S az emlékek, melyek egy sirdombhoz fűződtek, kellemetlenek voltak neki s azért sohasem is gondolt rájuk.

Sokszor akarták őt bevezetni a társaságba, bemutatták családoknak, bájos fiatal leányoknak, de ő visszautasította ezeket a kedveskedéseket, melyek nézete szerint nem annyira neki, mint inkább gazdagságának szóltak.

De olvágre is, meg kell nésszűnöd, mondták neki mindenfélől.
— Majd meglátjuk... eljön ennek is

az ideje, szólt, hogy az ilyen beszédeknek véget vessen.

— Mire vársz? Hiszen már huszonnyolcz éves vagy.

Nem várt ő semmire. Önszeretete, egoizmusa nem engedte őt lemondani arról a szabad, kötelesség nélküli életéről, melynek a házasság véget vet, mert egy asszony elvégre is nem tud megélni a szabad ég alatt, a vasuton, vagy a gyorsgőzönsön és azért elejtette a házasság eszméjét, új utirányt tűzve ki magának.

Az volt a szándéka — és ez jellemzi az embert — hogy házassága egy kikötő legyen, melyben az ő életének hajója a kiállt viharok után borgonyt vessen. Ezt pedig csak valami vidéki kis családban akarta feltalálni.

Igaz szerelemről, a szerelemlről, mely lemondásra és áldozatokra képes, nem voltak fogalmai s ha voltak is, azokat unalmasoknak találta.

Különbben is, majd meguóssul, ha egy tesz neki. Nála minden cselekedet megfontolás, meggondolás tárgya volt és hosszú idő óta nem hitt már többé valami előre nem látott eseményben s az ismeretlenek, sejtelmesnek édességeiben.

Ez előtt a hideg, blazirt ember előtt nem létezett már semmi új, semmi meglepő.

Harmincz éves és három hónapos volt, mikor egy álmatlan éj után, az álmatlanságtól megdagadt szemekkel és nagyot ásítva kinyújtózkodott és hangosan gondolkodott.

— Nos hát meguóssulok!... A dolog így unalmas kezd lenni...

Becsöngette az inasát, öltözködött, bement a dohányzóba, ott kényelmesen elhelyezkedett, papírt, czeruzát vett elő és írt.

Felőrával később készen volt a terve: elutazik Dinardba és asszonyt keres magának.

Egy kis vidéki feleséget, kit parisianazálni lehet...

S amit tervezte, egy héttel később megérkezett Dinardba, hol a legelső hotelben szállt meg.

Horgonyt kell vetnie!...

Két vagy három napig tanulmányozta a kedves helységet, több ízben tett kirándulásokat Saint-Maloig a Fichet-társulat hajóján és kibetűzte az idegenek jegyzékét, hogy a turistákat megösmérje.

Egyedül, mindig egyedül sétált a parkban,

a tengerpartra s egyedül volt a casinóban is. Ugyanabban a fasorban járt-kelt sokszor órahosszat, ami a hölgyeket nagyon is untalta s azért „a szép unalmasnak” hívták. A mód, meilyvel a hölgyeket nézte, egyik-másikat megpirította s hogy jól meguézte őket, az bizonyos, mert feleséget keresni jött Dinardba.

Egy napon ismét — mint mindig — egyedül volt a parkban s egy padon elhelyezkedett. A „Figaro“-t olvasta és kék füstkarikákat eregetett az égnek, mikor három személy a vele szemközt levő padon foglalt helyet. A férfi, feketébe öltözve és az asszony gazdagon felczizomázva a pad egy-egy végére ültek, a pad középső részét pedig egy fiatal leánynak engedték át.

A Garricourt-család volt.

Abelnek igen melege volt. Maga mellé tette kalapját, egy szempillantást vetett a szemközt ülőre, megforgatta újságát jobbra-balra, olvasott majd itt, majd amott — vagy egyáltalán nem is olvasott — végre minden különösebb emoció nélkül azt mondta magában, hogy a fiatal leány a szemközt ülő padon, gen jól illeik bele egy szalonba.

Bizonyos távolságban követte a társaságot, azután tudakozódott a ki- és milétükről.

Mikor megtudta, hogy „Garricourt, Mésangesvill, Angers” szemei febragyoztak és életének ismét egy oly helyzetében találta magát melyben meglegegedéssel mondhatta, hogy a férfi mindig eléri célját, ha van türelme várni. Csinos... vidéki... bizonyosan van járadéka is, ami különben mellékes... valószínűs Istennáldása!...

Már most csak az van hátra, hogy tessék a fiatal leánynak.

Ez nem mindig olyan könnyű dolog, mint milyenek látszik, mert a huszéves fiatal leányok olyan méltóságos ábrázattal tudják kijelenteni, hogy sohase kell nekik egy kövér férfi, vagy hogy a világért sem lesznek egy madárijesztőnek a feleségei. Ellenben egy titokzatos mosolyuk van azok számára, akik nyakkendőjüket még a la Lavallière hordják — bármily régi legyen is e viselet — s ugylátszik szívesen előlegeznek egy kis vonalmat, akik divatos rodingotban közelednek feléjük, ha csak nem olyan közönyösek, hogy könnyen üttelik ki magukat a nyeregéből...

(Folytatása következik.)

Felolós szerkesztő: Kálnoki István.

A budapesti értéktőzsdé hivatalos árjegyzései 1896. október 15-én.

Table with multiple columns listing various financial instruments such as 'Állampapírok', 'Záloglevelek', 'Elsőbbségek', 'Részvények', and 'Külföldi vállalatok' with their respective prices and exchange rates.

SZINHÁZAK.

Budapest, 1898. szerda, november 16-án.

NEMZETI SZINHÁZ

Evi bérlet 184. Havi bérlet 14.

A rejtett arc.

Vígjáték 4 felvonásban. Írták: Blumenthal Oszkár. Fordította: Aczél János.

Személyek:

Mezős Károly, Káthy Béla, Mezős Sarolta, Bronckheim Ottó, Koberstein, Malintz, Caspari, Szidonia, Alie, leánya, Kezdeté 7 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Zárva.

NÉPSZINHÁZ.

Bibliás asszony.

Operette 3 felvonásban. 4 képből. Szövegíró: Antóny Algy és Maurice Hennequin. Fordította: Heltai Jenő. Zenejét szerzezte Victor Rogea.

Személyek:

H. Ernő, Chatelleraut, Beaugency herceg, Pontichet, Tronitz gróf, Celestin, karmester, Öreg bértő, Jolivet, Pontgraud, A polgármester, Chatelleraut Edith, Thea, táncosnő, Maréchalné, Sarah Poulson, Terez, Paméla, Carmen, Kezdeté 7 órakor.

VÁRSZINHÁZ.

Zárva.

VIGSZINHÁZ

514. szám. 514. szám.

Mozgó fényképek.

Érkező 3 felvonásban. Írták: Blumenthal Oszkár és Kádelburg Gusztáv. Magyarosította: Heltai Jenő.

Személyek:

Kapoc Kálmán, Mariska, Göncz Béla, Kóza, Kázar Vilma, Kaján Tibor, Stenka Róris, Laskany Alajos, Gombos, Julius, Kezdeté 7 1/2 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

I. Komáromi Mariska asszony fellépésével.

A garasos kis-asszony.

Operette 4 felvonásban. Írták: Mars és Desvallières. Fordította: Reiner Ferenc és Heltai Jenő. Zenejét szerzezte Pianquette Róbert.

Személyek:

Napoleon, Michel Berniche, Anatol, péklegény, Rascalou, Brignolet, pék, Lédor, a fia, Taupin, Grégoire, Pavillon, Marion, Rascalou, Kezdeté 7 és fél órakor.

KISFALUDY SZINHÁZ.

Aranyhalak.

Vígjáték 5 felvonásban. Kezdeté 7 órakor.

A Kőbányai Király-Sörfőző

Dr. Korányi és dr. Kéty egyetemi tanár urak által gyógykezelésre ajánlott

„Góliát-Malátasöre

idegbajokban, vérszegénység, emésztési zavaroknál, gyengeség, stb. kiváló sikerrel használhatók.

Legkellemesebb üdítő-ital. Megrendelhető a gyári irodában Kőbányán, vagy a városi irodánkban VIII., Kertész-utca 40.

MINDENKÉPP KAPHATÓ

RÉTHY FÉLE

REMETLEUCYKORKA

LEGJOBB

rekedttség, köhögés és tüdőellen.

1 doboz ára 30 kr. 5 doboz bérmentve 1 frt. 50 kr.

Szétküldés: **RÉTHY BÉLA** gyógyszerész Békés-Csabán.

„ATTILA”

kerékpáriskola.

Első legnagyobb és legszebb kerékpáriskola, villanyos világítással és fűtött helyiségekkel. Átvész kerékpárokat eltevésre a téli időny alatt, egybekötve a kerékpáriskola használatával

reggel 7-től este 8 óráig

mérsékelt árak mellett.

Budapest, VIII., József-körút 36.

Villanyvasuti közlekedés a Rákóczy-tér mellett.

Magyarország vezérképviselője:

Reichenberger Károly

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	M. Kir. Operaház	Vipszínház	Népszínház	Magyar Színház	Várszínház
Csütörtök	Sok hűhó semmiért	Hamlet	Aeneas papa	Bibliás asszony	Garasos kisasszony	Elektra
Péntek	Elválhatatlanok Bagdadi hercegnő	—	A végrehajtó	Hoffman meséi	A gésák	—
Szombat	Folt, amely tisztít	Szent Erzsébet legendája	Katonák	Vörös sapka	A gésák	Az attaché
Vesernap d. u.	Medea	—	A végrehajtó	Talmi hercegnő	Arany-lakodalom	—
Este	Himfy dalai	Bánk bán	Katonák	Vörös sapka	Garasos kisasszony	—

osztálysorsjegyeknek

első huzása már

november hó 17. és 18-án

történik, amelyhez sorsjegyek kaphatók

Egy egész 6 frt. — Egy fél 3 frt. — Egy negyed 1 frt 50 kr. — Egy nyolcad 75 kr. — ért.

Ráfizetés által a sorsjegyeken esetleg a VI. osztálynál

EGY MILLIÓ KORONA

nyerhető. Huzás után megküldöm a jegyzéket; nagyobb nyeresémet megtáviratozom. Vidék megrendelői önközlő különös gondot fordít

Ifj. Schön Armin BUDAPEST, Erzsébet-körút 48. sz.

Bel- és külföldi leghíresebb gyártmányu zongorák, pianók és harmoniumok, **a zenepalotában Sternberg Armin és Testvére** cs. és kir. udv. szállítók zongora-termeiben Kossuth Lajos-utca 22. sz. (Károly-körút) sarkán. Nagy kölcsönző intézet. Zongorahangolási és karbantartási évi bérletek a fővárosban. Egyszeri hangolás 2 frt.

Megrendelhető:

- Utánvétellel bérmentve.
- Két forintos havi részletre a megjelölt 12 kötet egyszerre szállítva.
- Egy forintos havi részletre egyelőre 6 kötet szállítva, 10 részlet befizetése után további 6 kötet.

Mikszáth Kálmán

művel:

- A tekintetes vármegye.
- Az apró genyri és a nép.
- Kezdetes uralkodók.
- Pipacsok a buzában.
- Tavaszi rügyek.
- Orak és parasztlók.
- A két kolduslók.
- Glob és folyosó.
- A boszéló köntös.
- Pennyó.
- Levegővárak, kis primás.
- Katángy Mesyhért levelei

Mikszáth Kálmán

összegyűjtött munkái.

Olcsó egyöntetű diszkiadás

12 kötetben

A gyűjtemény ára diszkötésben **36 frt**

A kötetek szépen vannak kiállítva, piros vagy barna kötésben.

Méltóztassék az alábbi rendelélapot levágni és aláírva lapunk kiadóhivatalához beküldeni.

A Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvény-társaságnak Budapeston. Megrendelem a t. Társaságtól az „Országos Hirlap” kiadóhivatala útján.

MIKSZÁTH KÁLMÁN összegyűjtött munkáit

12 diszkötésű kötetben 36 forintért.

a) Utánvétellel bérmentve.

b) 2 forintos havi részletfizetés mellett, a 12 kötet egyszerre való szállítását kívánva.

c) 1 forintos havi részletfizetés mellett, olyképen, hogy 6 kötet azonnal szállítottassék, a további 6 kötet pedig 10 részlet befizetése után.

Az első részlet utánvétellel szücsendő be, a továbbiak 1898. hótól mindaddig fizetendőek a Társaság pénztárána Budapeston, míg a mű vételára törlesztve nincs. A részletfizetések be nem tartása esetén sziveskedjék a Társaság az esedékes összeget postai megbízás útján, a postaköltség hozzászámítása mellett beszélni. A részletek elmulasztása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a gyűjteménynek teljes vételára esedékesé válik. A gyűjteménynek a befizetett részletek által még nem fedezett része a részvénytársaság tulajdona marad.

Lakhely: _____ Név: _____
Kéret: _____ Állás: _____

MERCUR

bank- és váltóüzlet részvény-társaság
Budapest, V., Dorottya-utca 12.

A II. osztály sorsjáték főhuzásán
az általunk eladott sorsjegyek több mint

egy millió koronát nyertek.

Nálunk vásárolták

a 92044 sz. 600.000 koronás főnyereményt, a 92049 sz. 200.000 koronás főnyereményt, továbbá számos 10.000, 5000, 2000, 1000 és 500 koronás nyereményt.

A rendkívüli szerencse folytán, mely verőimket kíséri, oly tömegesen érkeznek hozzánk a rendelések a III. osztály sorsjátékra, melynek első huzása

folyó évi november 17-ikén és 18-án lesz,
hogy már csak rövid ideig leszünk képesek azoknak megfelelni.

A III. sorsjáték sorsjegyeinek ára:

Az első osztályra:		Mind a hat osztályra:	
Egész sorsjegy	6 frt — kr.	Egész sorsjegy	20 frt.
Fél sorsjegy	3 " "	Fél sorsjegy	10 " "
Negyed sorsjegy	1 " 50 "	Negyed sorsjegy	2 " "
Nyolczad sorsjegy	— " 75 "	Nyolczad sorsjegy	10 " "

„MERCUR“ Bank- és Váltóüzlet Részvénytársaság
Budapest, V., Dorottya-utca 12. szám.

„AZ ANKER“

élet- és járadék biztosító-társaság

Igazgatóság:
Bécs, I., Hoher Markt 11.
(Anker-Hof)

Magyarországi vezérképviselet:
Budapest, VI., Deák-tér 6.
(Anker-adv.)

A társaság saját házaiban.

Társasági vagyon 124 millió korona.
Biztosítási állomány 480 millió korona.
Eddigi kifizetések összege 204 millió korona.

Olcsó díjak.

Hazkotelezesiink biztosítása

Méltányos feltételek. | háboru esetére pótdíj nélkül.

Nagy nyereményosztalékok.

Előnyös gyermekbiztosítások.

Prospektussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselet (hová ügynökségek iránti ajánlatok is intézendők), valamint a társaság ügynökei.

Stabdalmakat

kiszékel és értékesít

Pataky H. és W.
Budapest,

VII. ker. Erzsébet-körút 42.
Központ: Berlin, Lützowstr. 25
Főnév: 1882. óta.

Saját üdülők: Prága, Hamburg, Köln, Frankfurt, Lipcse, Borszóló, Varsó, New-York, Hannover.

Eddig 30.000 benyújtási több mint 30.000 meghívás.

Értékesítési szerződéssek 23 millió márká értékben kötöttek.

Felvilágosítások és prospektusok ingyen.

A magyar kereskedelmi muzeum képviseletje.



Koh-i-noor

A legjobberedetű angol alkatrészekből, a legszakmaközpontban a legelőnyösebben előállított kerékpárokat — melyek elcsúszhatatlan kanyarban futók — ajánlunk nagyban kereskedőknek igen alkalmas és egyenként

Dénes és Társa

Cég Budapest, Váci-körút 61.

Ugyanitt tjonnan bevándorolt amerikai tóli korámpár-is-kola, mely esteként 8-10 óra között, ezen idő alatt tanulók kizárva, a legelőnyösebb társaságok, kerékpárokat találkoztak és a székesfehérváros egyik látványosságát alkotta. Van szerencsénk ezen iskola megtekintésére a t. ez. közönséget legszívesebben meghívni. Kerékpár megörzési és jókarban tartási intézet. Arjegyék ingyen és bérmentve.

3 tuczat

5 forintért

valódi franciaia

Gummi

vagy

Hálhólyagot

allegínomabb minőségben szállít a „Nagybani gumiműri raktár“ IX. ker., (Hősi-ut 21. szám). Ezért a legelőnyösebb mellett, utánértékel, nem telszóárunkért a pénz visszaadatik.

Makulatura-

papir

olcsón kapható.

Czím a kiadóhivatalban.

A nagy krach!

New-York és London az európai szárazföldet sem hagyták kiemeltenül és így egy nagy esztáru-gyár kényseritve lön egész készletét a munkaadóknak nagyon csekély megterítés ellenében eladni. En vagyok felfeltárazva ezen megbízás keresztyültelére. Ennek fogva mindenkinek megküldöm a következő tárgyakat csupán frt 6.60 megterítés ellenében, és pedig:

- 6 db legfinomabb asztali kést, valódi angol pengével,
- 6 db amerikai szabadalmazott ezüst-évkönyvet,
- 6 db amerikai szabadalmazott ezüst-évkönyvet,
- 12 db amerikai szabadalmazott ezüst-kéveskanyalat,
- 1 db amerikai szabadalmazott ezüst-levonórót,
- 1 db amerikai szabadalmazott ezüst-tajmért,
- 2 db amerikai szabadalmazott ezüst-tajmért,
- 6 db angol Victoria-alsótálcát,
- 3 db feltűnést kétféle asztali gyertyafartót,
- 1 téaszórá,
- 1 db legfinomabb csukorkatőt.

44 db összesen csak frt 6.60.

A fenti összes 44 tárgy a-csúli 40 forintba került és most ezek frt 6.60 minális áron kaphatók. Az amerikai szabadalmazott ezüst-tajmért: mely az ezüst-szint 25 évig tartja, amíg a jótállás váltal-tatik. A legjobb bizonyíték, hogy ezen mindenes

nem szédelgésen

alapl, mely szerint ezennel nyilvánosan kötelezem magam mindenkinek, akinek az áru meg nem felel, az összeget minden akadály nélkül visszafizetem; és senki soha nem lesz el ezen kedvező alkalom, hogy ezen díszgarantúrát meg nézze, mely

menyegző és alkalmi

ajándékok minden jobb háztartás részére kiválóan alkalmas. Kapható csupán:

A. HIRSCHBERG'S
Hauptagentur d. verzinigten amer. Patent-Silber-waarenfabriken.

Wien, II., Rembrandtstrasse 19/0 Telephon Nr. 7114.

Széküldés a vidékre utánvétel vagy az összeg előleges be küldésével. Tisztító por hozzá 10 krajczár.

Csak a mellékelt végjeggyel valódi (egészégeti ert.)

Kivonat az elismerő iratokból.

Küldeményt megkaplam s meg vagyok elégedve: kérek még egy küldeményt 6 frt 60 kérért. Kolozsvár.

A küldeményt megkaplam s azzal meg vagyok elégedve, szept. 1. G. Chotol-Gundus gróf.

A készlet lug azpobb megelégedései kaplam; kérek még egy nagyobb küldeményt. Budapest, II., Fő-utca 7.

Dr. Patkó Alajos, cs. és kir. katona orvos.

Cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság.

3058/G. sz.

Pályázat.

A cs. kir. szab. déli vaspálya-társaságnak a magyar korona területén fekvő vonalai részére az 1899., 1900. és 1901. években szükséges papirosok, levélborítékok és irodai anyagokra ezennel pályázat hirdetik.

Az ajánlatok f. é. december hó 16. napjának déli 12 órájáig a cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság ügyelgázgatóságánál Budapeston (budai pályaudvar) benyújtandók és megjelyeztetik, hogy ugyanott az anyag-szerkezelési ügyosztálynál a különleges ajánlati-kimutatás és árjegyzék feltételek, az ajánlatra szükségesleti példányok megszerkezhetők, a minták is megtekinthetők és bővebb felvilágosítások nyerhetők.

Budapest, 1898. november hó 11-én.

Az ügyelgázgatóság.

MIKSZÁTH KÁLMÁN Katánghy-Naptárát 1899-re

ajánljuk a hirdető közönség figyelmébe.

Én Csillag Anna,



akinek 185 cm. hosszú óriási Loreley-haja saját találmányu kenőcsöm 14 havi használatától nő meg. Ezt a kenőcsöt a legelőkelőbb orvosok mint egyetlen szer ajánlják hajkihullás ellen, a hajnöves elősegítésére és a hajbőr-erősítésére, uraknál elősegíti a szép erős szakállnövést és már rövid használat után ugy a haj, valamint a szakáll természetes fényt és tömörséget kap és megóvjva ezeket a korai öszüléstől a legmagasabb korig.

Tégelye 1 frt, 2 frt, 3 frt és 5 forint.

Postal széjjelküldés naponkint a pénz előzetes megküldése, vagy postautánvétellel a világ minden tájékára a gyárból:

CSILLAG ANNA

Wien, I., Seilergasse 7.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

Vil. kerület, József-körút 65. szám.

Előrefizetendők készpénzben, levélbélyegeken vagy postautalványon.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Czélszerű az apró hirdetést postautalványon beküldeni s a szöveget az utalvány szövegére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker. József-körút 65.) a következő újságokban:

- I. ker., Járnok-utca 22. özv. Baláscsvits Györgyné
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt Eichenbach Vilmos.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. Szanisó Már.
- IV. „ Harischi-bazár Dévai József.
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám Kemetsék A. J.
- V. „ Nagykorona-utca 20. sz. Löwinger Gyula.
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. West Vilmos.
- V. „ Váci-körút 6. szám Koreno Janka.
- V. „ Lipót-körút 22. szám Wellik Zsigmond.
- VI. „ Teréz-körút 54. szám Brenner Nővér.
- VI. „ Andrássy-ut 48 szám Kobacszy Anna.
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám Kötler Béla.
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám From J.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. Sopronyi V.

s ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadtnak.

„Poste-restante“ hirdetések bélyegilletések.

Apró hirdetések 20 krajczáron alól nem közöltetnek.

LEVELEZÉS.

Kicsikém. Szerencsésen megérkeztem és három napig maradok itt, aztán repülök haza hozzád. Bár már itt lenne az a nap. Hogy vagytok? Holnapra várok egy édes levelet tőled. Az édes viszonzolásig ölel Tied. 6342-1

Barna asszony. Figyelmeztetését olvastam és a szívemet elcsitítom, mert nem akarom, hogy a mennyeország örökre bezáruljon előttem. Az állhatatossághoz azon remény fog erőt adni, hogy nemsokára láthatom Barna férfit. 6338-1

Bertuskám. Levelemre, illetve arra a dologra vonatkozólag mért nem válaszolsz. Kérlek, írd azonnal esőköltő M-nak. 6336-1

Jolánka. Agyamban a gondolatok kergetőznek. Emitt az édes jó szüleinem sirása és könyörgése, amott pedig nagy szerelmem és a te édes arca van előttem. Mit csinálnak? Napok óta kűzdek magammal és nem tudok dűlőre jutni. Te rajtad kívül mást nem akarok ismerni. Kűzdeni akarok minden eszközzel. Minden akadályt elhárítok, csak hogy az enyém lehess. Csak remélünk és bizunk a jövőben. Legközelebb e helyen életjelt adok magamról. Alfonz. 6332-1

Eulária. Ma érkeztem meg vidékről Szeretnék hozzatok menni, de nem tudom, hogy a várban az ellenség benn van-e, vagy már kitakarodott. Írtesíts a kishirdetések útján. Alig várom már a perczet, hogy beszélhessek veled. Bertó. 6334-1

HÁZASSÁG.

Őnálló 29 éves komoly kereskedő házasság czéljából óhajti megismerkedni egy csinos, közleplemetű fiatal intelligens leánnyal. 2000 frt hozományra reflektál. — Szíves levelet a kiadóba kérek és „Komoly szándék” jelige alatt kérem azt e helyen jeleztetni. 6698-2

Igen jó és biztos állása 28 éves fiatal ember szeretne megismerkedni egy komoly, intelligens fiatal leánnyal, házasság czéljából. 3-4000 frt hozományt kíván. Csak komoly leveleket vesz figyelembe, melyeket „Komoly” jelige alatt kér a kiadóhivatalba. 6368-2

ÁLLAST KERES.

Házmaster 42 éves, gáz- és vízvezeték-, telefon-, és telegrafkezelő állást keres egy nagyobb háznál. Ajánlatok „Házmaster” cím alatt kéretnek a kiadóhivatalba. 6710-3

Fiatal nő, ki házezetést és főzést is érti gazdasszonyként ajánkozik, esetleg gyermekevelést is elvállal. Czim a kiadóhivatalban. 7017-3

Bármilyen írásbeli munkák végzését, levelek másolását, vagy czimszalag írását elvállalja szerény igényű fiatal ember. Czim a kiadóhivatalban. 6654-3

Kisasszony, ki a kereskedelmi szaktanfolyamot írást tudja, szerény feltételekkel állást keres a kiadóhivatalban. 6658-3

Heti- vagy időszak laphoz szerkesztőtől, vagy munkatársul ajánkozik kitűnő szakember. Esetleg azok expedícióját is elvállalja. Ajánlatok a kiadóba „Heti lap” ezimen kéretnek. 6792-3

Joghallgató ajánkozik ügyvédi irodába egész vagy fél napra. Czim a kiadóhivatalban. 6478-3

Gyakorlott építész állást keres. Szíves megkereséseket a kiadóhivatalba kér „Építész” czimen. 6680-3

Kisasszony, ki már nagyobb irodákban alkalmazva jártas, megfelelő állást keres. Hajlandó az állást próbára ingyen is elfogadni. Czime a kiadóban. 6802-3

ÁLLAST KAPHAT.

Állambiztosítók jelentékeny mellékjűvedelemre tehetnek szert, ha egy általános érdeklő irodalmi műre előfizetőket gyűjtjenek. Ajánkozások „N. V. 5” alatt a kiadóba kéretnek. 6844-4

Vaskereskedősegéd, mint helyi ügynök és, utalható 3-4000 frttal. — Bővebbet személyesen. Levelek a kiadóhivatalba intézendők „Szerencse” jelige alatt. 6840-4

Zárs kerestetik egy igen jól jövedelmező nagy vállalatba 3-4000 frttal. — Bővebbet személyesen. Levelek a kiadóhivatalba intézendők „Szerencse” jelige alatt. 6780-4

Ökleveles óvónő kerestetik pusztára egy kis leány mellé, ki az elemi iskolai tantárgyakat s tanítani képes. Zongorázni tudók előnyben részesülnek. Ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők „Óvónő 100” jelige alatt. 6742-4

Közjegyzői helyettes keres egy vidéki közjegyző. A német nyelvi tudása szükséges. Czim a kiadóhivatalban. 9327-4

Kisasszony, ki már muvirág-üzletben alkalmazva volt és e szakmát teljesen érti, állandó alkalmazást nyer. — Ajánlatokat a kiadóhivatalhoz viteti „Muvirágüzlet” jelige alatt. 6748-4

Élőkelő fővárosi szabó-műhelyben tisztességes házból való tanulóleány azonnal felvétetik. Czim a kiadóhivatal. 6455-4

Szakácsnő, ki már nagyobb urházaknál volt alkalmazva, ma, vidéki urasági házhoz kerestetik. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek. 6662-4

Nagy confectio-üzlet keres ügyes segédet, ki az eladásban és kirendezésben jártas. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kér „Szorgalmas” jelszó alatt. 6472-4

Fiatal földbirtokos oly gazdasszonyt keres, ki egy nagyobb háztartást vezessen és jól tudjon főzni. Arzéképpel ellátott ajánlatokat a kiadóhivatalba kér „Gazdasszony” jelige alatt. 6614-4

OKTATÁS.

Correpetitornak ajánkozik gymnásiumi vagy kereskedelmi iskolai tanulóhoz egy kereskedelmi is végzett joghallgató. Czim a kiadóhivatalban. 6416-5

Joghallgató bármily otthon végezhető munkát elfogad igen olcsó áron. Szíves megkereséseket a kiadóhivatalba kér „Megbízható” czimen. 6606-5

TELEK- ÉS HÁZELADÁS.

Szép villa telek, 878 négyszögöl a fogaskerektű vasutnál (az új Szt. János körházal szemben), pompás fekvés, igen jutányos áron, szabadkézből eladó. A tulajdonos czime a kiadóhivatalban. 7015-7

ELADÁS.

Czimbalom, jó, 26 frtért sűrgősen eladó. Czim a kiadóhivatalban. 2333-8

Elegáns menyasszonyi ruha olcsó áron eladó Czim a kiadóban. 2088-8

Balaton-Álmádi és felső-őrsi szőlőgazdaságtomból egy fél millió amerikai-, európai gyökere és sima vessző, valamint ojtvány eladó. Kivánatra árjegyzékkel szívesen szolgálok. Suly László Veszprémben. 2291-8

Szepességi kárpáti fénybőrövcika, valódi, legfinomabb minőségű, kis üstökben égetett, régi, 5 kiló palaezokban 3 frt 75 kr. bérmentve, utánvétellel. Garovszky Gusztáv, fénybőrövcika-gőzfőződe-társaság Szepes-Szombat (Szepesmegye). 6981-8

VÉTEL.

Kályha, maingli vagy cserép, jó karban levő megvételre kerestetik. Ajánlatok „Kályha” jelige alatt és az ár kitüntetésével, a kiadóhivatalba kéretnek. 6726-9

Házi verki olcsó áron kerestetik megvételre. Czim a kiadóban. 6704-9

Kétkerekű kézikocsis, használt, olcsó áron kerestetik megvételre. Czim a kiadóhivatalban. 6708-9

KIADÓ SZOBÁK.

Elegánsan butorozott 2 ablakos utcai szoba fürdőszoba s esetleg zongorahasználattal a Dávid-utczában kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6830-10

Elegánsan butorozott szoba alkov-val, 25 forintért kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6826-10

Az űllői-uton egy kis tiszta különbejáratu igen csinos szoba olcsón kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6828-10

Kerepesi-uthoz közel a Szentkirály-utczában egy csinos, tiszta 2 ablakos szoba kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6682-10

A Kerepesi-uton egy kényelmes 2-ablakos utcai szoba kiadó, teljes ellátással együtt havi 45 forintért. Czim a kiadóhivatalban. 6144-10

LAKÁS KERESTETIK.

Üzlethelyiség kerestetik, nem nagy. Lehetőleg a belvárosban, november 1-ére. Arral ellátott ajánlatok kéretnek „Elegáns” czimen a kiadóhivatalba. 6466-11

SZOBA KERESTETIK.

Csinosan berendezett udvari szobát keres az űllői-ut közelében egy orvostanhallgató. Leveleket „Egyszerű” jelige alatt kér a kiadóhivatal. 6664-12

A VI. kerületben keres egy fiatal ember lehetőleg intelligens családnál tiszta és csinosan butorozott szobát I. vagy II. emeleten. Levelet a kiadóhivatalba kérek „VI.” jelige alatt. 6080-12

Keresek egy butorozott szobát a Teréz-körút vagy Gyár-utca közelében. Megkeresések ár megjelölésével „Mérnök” jelige alatt a kiadóba kéretnek. 6678-12

KIADÓ LAKÁSOK.

Két külön bejáratu szobából és konyha stb. álló lakás az V. kerületben Vadasz-utczában azonnal kiadó Ugyanott egy műhelynek, vagy raktárnak alkalmas, az utczára nyíló nagy pincze is kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6164-13

HITEL—PÉNZ.

Sűrgősen kerestetik 200 frt kölcsön egy jóállásu hivatalnoknak. Levelet a kiadóba kérek „Pontos” jelige alatt. 6674-14

KÖNYVEK.

Jó francia regényeket szeretnék venni könyvtárma berendezéséhez. Ajánlatokat a czim és az ár megjelölésével a kiadóhivatalba kérek „Könyvtár” jelige alatt. 6262-15

Jókai összes művei kerestetnek olcsó áron megvételre Leveleket a kiadóhivatal közvetit „Jókai” czimen. 6612-15

KIADÓ BÖLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, egyleti helyiségnek, vivőteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3662-17

Nagy boithelyiség galmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4706-17

Fényképészeti üzlet, a Belvárosban, mely kitűnően megy, szabad kézből átadó. Szíves ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Fényképészeti” czim alatt. 6782-17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 kr-ért Réthy-1587-18

Egy tisztességes család hajlandó (2 évestől kezdve) fiu- vagy leánygyermeket teljes ellátásra csekély fizetésért elfogadni. — Czim e lap kiadóhivatalában. 6734-18

Jó ebédkosztot kaphat 1-2 ur intelligens családnál az Eötvös-utczában. Czim a kiadóban. 6766-18